

Брюксел, 14 юни 2021 г.
(OR. en)

9732/21

Междуетноститутуционално досие:
2020/0360(COD)

ENER 276
TRANS 392
RELEX 547
ECOFIN 595
ENV 423
CODEC 883
IA 116

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От:	Генералния секретариат на Съвета
Дата:	11 юни 2021 г.
До:	Делегациите
№ предх. док.:	9411/21
№ док. Ком.:	14088/21 + ADD 1 - ADD 5
Относно:	Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно указания за трансевропейската енергийна инфраструктура и за отмяна на Регламент (ЕС) № 347/2013 - Общ подход (11 юни 2021 г.)

Приложено се изпраща на делегациите общият подход по горепосоченото предложение, който беше приет от Съвета на 3801-вото му заседание (Транспорт, телекомуникации и енергетика), проведено на 11 юни 2021 г.

С този общ подход се определя предварителната позиция на Съвета по настоящото предложение, като той служи за основа на подготовката за преговорите с Европейския парламент.

Промените спрямо предложението на Комисията са в **получер** шрифт, а заличеният текст е отбелязан с [].

ГЛАВА I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Предмет и обхват

1. В настоящия регламент са установени указания за своевременно разработване и оперативна съвместимост на приоритетните коридори и области на трансевропейската енергийна инфраструктура, посочени в приложение I („приоритетни коридори и тематични области на енергийната инфраструктура“), които допринасят за осъществяването на конкретните цели на Съюза в областта на климата и енергетиката за 2030 г. и на целта за постигане неутралност по отношение на климата до 2050 г., **както и за осигуряване на междусистемни връзки, енергийна сигурност, пазарна и системна интеграция и конкуренция за всички държави членки, [] а също и на енергия на достъпна за домакинствата и предприятията цена.**
2. По-специално настоящият регламент:
 - а) засяга определянето на проекти от общ интерес, необходими за реализацията на приоритетни коридори и тематични области, попадащи в категориите енергийна инфраструктура [], посочени в приложение II („категории енергийна инфраструктура“);
 - б) засяга определянето на проекти от взаимен интерес.**
 - в) улеснява навременната реализация на проектите от общ интерес **и на проектите от взаимен интерес** чрез рационализиране, по-тясно координиране и ускоряване на процесите на издаване на разрешения и чрез укрепване на **прозрачността и** участието на обществеността;

- г) съдържа правила [] за трансграничното разпределяне на разходите и за стимулите за компенсиране на риска при проекти от общ интерес **и проекти от взаимен интерес**;
- д) определя условията **и критериите**, на които проектите от общ интерес **и проектите от взаимен интерес** трябва да отговарят, за да получават финансова помощ от Съюза;

[] (предишната буква д) беше заличена)

Член 2

Определения

В допълнение на определенията в директиви 2009/73/ЕО, (ЕС) 2018/2001¹ и (ЕС) 2019/944 на Европейския парламент и на Съвета и регламенти (ЕО) № 715/2009, [] и (ЕС) 2019/943, за целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

- 1) „енергийна инфраструктура“ означава всякакво материално оборудване или съоръжения, попадащи в категориите енергийна инфраструктура, които са разположени в Съюза или свързват Съюза с една или повече трети държави;
- 2) „цялостно решение“ означава [] решение или множество от решения, взети от компетентен орган или компетентни органи на държава членка, с изключение на съдилищата или трибуналите, в което се определя дали организаторът на даден проект е оправомощен да изгради енергийната инфраструктура, за да осъществи проект от общ интерес **или проект от взаимен интерес**, въз основа на обстоятелството, че има възможността да започне или възложи и започне необходимите строително-монтажни работи („състояние на готовност за строителство“), без да се засяга което и да е решение, взето в контекста на административна процедура за обжалване;
- 3) „проект“ означава един или няколко електропровода, газопровода, съоръжения, оборудване или инсталации, попадащи в категориите енергийна инфраструктура;

¹ Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 година за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници (ОВ L 328, 21.12.2018 г., стр. 82).

- 4) „проект от общ интерес“ означава проект, [] който е **необходим** [] за реализацията на приоритетните коридори и тематични области на енергийната инфраструктура, посочени в приложение I, който е включен в списъка на Съюза с проекти от общ интерес, посочен в член 3, **и/или проекти, посочени в приложение II, разработени в необлагодетелствани, по-слабо свързани, периферни, най-отдалечени или изолирани региони, като острови, когато те подкрепят иновативни и други решения, засягащи най-малко две държави членки, със значително положително въздействие върху целите на ЕС в областта на енергетиката и климата съгласно критериите, установени в настоящия регламент;**
- 5) „проект от взаимен интерес“ означава проект, който се насърчава от поне една държава членка в сътрудничество с трети държави, **съгласно писмата за подкрепа от правителствата на пряко засегнатите държави, изразяващи подкрепата си за проекта или друго необвързващо споразумение [], в рамките на категориите на енергийната инфраструктура в приложение II, който допринася значително за общите цели на Съюза в областта на енергетиката и климата, посочени в член 1, параграф 1, и който е част от списъка на Съюза на проекти, посочен в член 3 [];**
- 6) „недостатъчна преносна/пропускателна способност на енергийната инфраструктура“ означава ограничаване на физическите потоци в рамките на енергийна система поради недостатъчна преносна способност, което включва, наред с другото, липса на инфраструктура;
- 7) „организатор на проект“ означава:
- а) оператор на преносна система (ОПС), оператор на разпределителна система (ОРС) или друг вид оператор или инвеститор, разработващ проект от общ интерес **или проект от взаимен интерес;**
 - б) при наличието на няколко ОПС, [] **ОРС**, инвеститори, или на всякакво възможно тяхно групиране — юридическото лице по действащото национално законодателство, което е определено с договорно споразумение между тях и има правомощията да поема юридически задължения и да носи финансова отговорност от името на страните в договорното споразумение;

- 8) „интелигентна електроенергийна мрежа“ означава електроенергийна мрежа, чийто оператор може да осъществява цифрово наблюдение **или** [] **активно да контролира специфични действия** [] на присъединените към нея потребители и информационни и комуникационни технологии (ИКТ) за комуникация със съответните оператори на мрежи, производители, потребители и/или произвеждащи потребители, за да се осигури устойчивост, икономическа ефективност и сигурност на преноса **или разпределението** на електроенергия;
- 9) „интелигентна газопреносна мрежа“ означава газопреносна мрежа, в която се използват иновативни цифрови **или други** решения за икономически ефективно интегриране на разнородни източници на нисковъглеродни **и по-специално на възобновяеми** газове в съответствие с нуждите на потребителите и изискванията към качеството на газа, за да се намали въглеродният отпечатък на съответното потребление на газ, да се осигурят условия за увеличаване на дела на възобновяемите и нисковъглеродните газове и да се създадат връзки с други енергоносители и енергийни сектори, **включително необходимото физическо модернизиране за интегриране на нисковъглеродни и по-специално възобновяеми газове**;
- 10) „промяна на предназначението[]“ означава **физическо модернизиране на съществуващата инфраструктура за [] природен газ за специално използване на чист водород []**.
- []
- 11) „**компетентни органи** []“ означава органи, които са компетентни съгласно националното право да издават различни разрешения и оторизации, свързани с планирането, проектирането и строителството на недвижими активи, включително енергийна инфраструктура;
- 12) „строително-монтажни работи“ означава закупуването, доставката и внедряването на компонентите, системите и услугите, включително на софтуера, както и извършването на свързани с проекта развойни, строителни и монтажни дейности, приемането на съоръженията и стартирането на даден проект;

- 13) „проучвания“ означава дейностите, които са необходими, за да се подготви изпълнението на проект, като например проучвания за подготовка, осъществимост, оценка, изпитване и утвърждаване, включително софтуер, както и всякакви други мерки за техническа помощ, включително предварителни действия за определяне и разработване на даден проект и решенията относно неговото финансиране, например проучване на определените обекти и подготовка на финансовия пакет;
- 14) „национален регулаторен орган“ означава национален регулаторен орган, определен в съответствие с член 39, параграф 1 от Директива 2009/73/ЕО или член 57, параграф 1 от Директива (ЕС) 2019/944;
- 15) „въвеждане в експлоатация“ означава процес на въвеждане в експлоатация на проект след неговото изграждане;
- 16) „[] съответни национални регулаторни органи“ означава националните регулаторни органи в държавите членки [], **които са домакини на проект или участват в трансгранично поделение на разходите по даден проект, оказващ значително положително въздействие;**
- 17) „адаптиране към изменението на климата“ е процес, който гарантира, че устойчивостта на енергийната инфраструктура на възможни неблагоприятни въздействия от изменението на климата е осигурена посредством оценка на уязвимостта и риска, свързани с климата, включително посредством целесъобразни мерки за адаптиране;
- []
- []
- 18) „конкуриращи се проекти“ са проекти за преодоляване изцяло или частично на един и същ установен инфраструктурен недостатък или нужда от регионална инфраструктура.

ГЛАВА II

ПРОЕКТИ ОТ ОБЩ ИНТЕРЕС И ПРОЕКТИ ОТ ВЗАИМЕН ИНТЕРЕС

Член 3

Списък на Съюза на проектите от общ интерес и на проектите от взаимен интерес

1. Установяват се регионални групи („групи“) съгласно приложение III, раздел 1. Участниците във всяка група се определят на базата на всеки приоритетен коридор и тематична област и техния съответен географски обхват, както е определено в приложение I. Правомощията за вземане на решения в рамките на групите се предоставят на държавите членки и на Комисията, които за тази цел се посочват като органа за вземане на решения в рамките на групите. **Вземането на решения в регионалните групи се основава на консенсус.**
- []
2. Всяка група приема свой правилник, като взема предвид разпоредбите, предвидени в приложение III.
3. Органът за вземане на решения в рамките на всяка група приема регионален списък на [] проектите от общ интерес **и на проектите от взаимен интерес**, изготвен съгласно процеса, установен в приложение III, точка 2, в зависимост от приноса на всеки от тези проекти за реализация на приоритетните коридори и тематични области на енергийната инфраструктура и от съответствието на тези проекти с критериите, посочени в член 4. []

Когато дадена група изготвя своя регионален списък:

- а) за всяко отделно предложение за проект от общ интерес се изисква одобрение от държавите, с чиято територия е свързан проектът; в случай че дадена държава не даде своето одобрение, тя представя своите обосновани мотиви за това на съответната група;

б) взема предвид становището на Комисията във връзка с осигуряването на управляем общ брой на проектите от общ интерес **и на проектите от взаимен интерес**.

4. Комисията е оправомощена да приема делегирани актове в съответствие с член **20** на настоящия регламент [], за да определи „списъка на Съюза“ (**включващ проекти от общ интерес и проекти от взаимен интерес**) [], при спазване на разпоредбите на член 172, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

При упражняване на правомощията си Комисията гарантира, че списъкът на Съюза се изготвя на всеки две години въз основа на регионалните списъци, приети от органите за вземане на решения на групите съгласно посоченото в приложение III, раздел 1, точка 2, като се следва процедурата, посочена в параграф 3 от настоящия член.

Първият списък на Съюза съгласно настоящия регламент се приема не по-късно от 30 ноември 2023 г.

5. Комисията **консултира органа за вземане на решения на всяка група при приемането на регионалните списъци на предложените проекти от общ интерес и на предложените проекти от взаимен интерес, за да []:**

- а) гарантира, че са включени само проектите, които отговарят на критериите, посочени в член 4;
- б) гарантира междурегионална съгласуваност, като взема предвид становището на Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество между регулаторите на енергия („Агенцията“), както е посочено в приложение III, раздел 2, точка 12;
- в) взема предвид становищата на държавите членки, както е посочено в приложение III, раздел 2, точка 9;
- г) се стреми към управляем общ брой проекти от общ интерес в списъка на Съюза.

6. Проектите от общ интерес, включени в списъка на Съюза съгласно параграф 4 от настоящия член в съответствие с категориите енергийна инфраструктура, определени в приложение II, точка 1, букви а), б), в) и д), се превръщат в съставна част на съответните регионални инвестиционни планове съгласно член 34 от Регламент (ЕС) 2019/943 [], както и на съответните национални десетгодишни планове за развитие на мрежата съгласно член 51 от Директива (ЕС) 2019/944 [], а също и на други съответни национални планове за инфраструктура, по целесъобразност. На тези проекти се отрежда най-високият възможен приоритет в рамките на тези планове. Настоящият параграф не се прилага за **конкуриращи се проекти, за проекти, които не са постигнали достатъчна степен на зрялост, за да се предостави изготвен конкретно за проекта анализ на разходите и ползите в съответствие с приложение III, раздел 2, точка 1, буква в), или за проекти от взаимен интерес.**

ГЛАВА II

ПРОЕКТИ ОТ ОБЩ ИНТЕРЕС И ПРОЕКТИ ОТ ВЗАИМЕН ИНТЕРЕС

Член 4

Критерии за проектите от общ интерес и проектите от взаимен интерес

1. Проектите от общ интерес отговарят на следните общи критерии:
 - а) проектът трябва да е необходим за поне един от приоритетните коридори и тематични области на енергийната инфраструктура;
 - б) потенциалните общи ползи от проекта, оценени съгласно съответните специфични критерии в параграф 3, трябва да надвишават разходите за него, включително в дългосрочен план;
 - в) проектът отговаря на някой от следните критерии:
 - i) засяга най-малко две държави членки чрез **пряко или непряко (чрез междусистемна връзка с трета държава)** пресичане на границата на две или повече държави членки;
 - ii) е разположен на територията на една държава членка, **на сушата или в морето**, и има значително трансгранично въздействието съгласно посоченото в приложение IV, точка 1.
 - iii) **се намира на острови, които не са достатъчно свързани с трансевропейските енергийни мрежи, които са малки свързани или изолирани системи съгласно Директива 2019/944, и има значителен принос за целите на островната енергийна система и тези на Съюза по отношение на декарбонизацията, както и за устойчивостта на територията, на която проектът се намира, като се подкрепят новаторски и други решения, засягащи най-малко две държави членки.**

2. Проектите от взаимен интерес отговарят на следните общи критерии:

- а) проектът има значителен принос за целите на Съюза [] **в областта на климата и енергетиката, посочени в член 1, параграф 1**, и за целите на третата държава, както и към устойчивостта, включително чрез интегриране на енергия от възобновяеми източници в мрежата и пренос **и разпределение** на енергията, произведена от възобновяеми източници, до основни центрове на потребление и съоръжения за акумулиране; и
- б) потенциалните общи ползи от проекта, оценени съгласно съответните специфични критерии в параграф 3 **на европейско равнище**, [] надвишават разходите за него, включително в дългосрочен план;
- в) проектът е разположен на територията на поне една държава членка и на територията на поне една трета държава и има значително трансгранично въздействие съгласно посоченото в приложение IV, точка 2;
- г) за частта, разположена на територията на **държава членка**, проектът съответства на директиви 2009/73/ЕО и (ЕС) 2019/944, когато попада в категориите инфраструктура, описани в приложение II, точки 1 и 3;
- д) съответната трета държава или съответните трети държави са постигнали [] **сближаване по политическата рамка**, за да подкрепят общите политически цели на Съюза и по-специално да гарантират:
 - i) добре функциониращ вътрешен пазар на енергия;
 - ii) сигурност на доставките, основана на сътрудничество и солидарност;
 - iii) енергийна система, включително производство, пренос и разпределение, [] която е ориентирана към **целта за неутралност по отношение на климата** [], в съответствие с Парижкото споразумение и целите на Съюза в областта на климата; и най-вече недопускане на изместване на въглеродни емисии.

- е) съответната трета държава или съответните трети държави подкрепят приоритетния статут на проекта, както е посочено в член 7, и се ангажират да следват подобен график за ускорено изпълнение и други мерки на политиката и мерки за регулаторна подкрепа, каквито са приложими за проекти от общ интерес в Съюза.

3. Следните специфични критерии се прилагат по отношение на проекти от общ интерес, които попадат в конкретна категория енергийна инфраструктура:

- а) за проектите за пренос, **разпределение** и акумулиране на електроенергия, попадащи в категориите енергийна инфраструктура, определени в приложение II, точка 1, букви а), б), в) и д), проектът трябва да има значителен принос за устойчивостта, включително чрез интегриране на енергия от възобновяеми източници в мрежата и пренос **или разпределение** на енергията, произведена от възобновяеми източници, до основни центрове на потребление и съоръжения за акумулиране, и да отговаря на поне един от следните специфични критерии:
 - i) пазарна интеграция, постигана наред с другото чрез премахване на **енергийната** изолация на поне една държава членка и намаляване на участъците с недостатъчна преносна/пропускателна способност в енергийната инфраструктура; конкуренция, **оперативна съвместимост** и гъвкавост на системата;
 - ii) сигурност на доставките, постигана наред с другото чрез оперативна съвместимост, гъвкавост на системата, киберсигурност, подходящи връзки и сигурност и надеждност в работата на системата.
- б) за проектите за интелигентни електроенергийни мрежи, попадащи в категорията енергийна инфраструктура, определена в приложение II, точка 1, буква г), проектът трябва да има значителен принос за устойчивостта, включително чрез интегриране на енергия от възобновяеми източници в мрежата, и да отговаря на поне два от следните специфични критерии:
 - i) сигурност на доставките, постигана наред с другото чрез ефективност и оперативна съвместимост на преноса и разпределението на електроенергия в ежедневната работа на мрежата, предотвратяване на претоварвания и интегриране и приобщаване на ползвателите на мрежата;

- ii) пазарна интеграция, постигана наред с другото чрез ефективна работа на системата и използване на междусистемни връзки;
 - iii) сигурност на системата, гъвкавост и качество на доставките, постигана наред с другото чрез възприемането на повече иновации в областта на балансирането, киберсигурността, следенето, управлението на системата и отстраняването на грешки.
 - iv) **улесняване на интеграцията на интелигентния енергиен сектор чрез свързване на други енергоносители и енергийни сектори, както и чрез реакция на потребителите.**
- в) за проектите за транспортиране на въглероден диоксид, попадащи в обхвата на категориите енергийна инфраструктура, определени в приложение II, точка 5, проектът трябва да има значителен принос към всеки от следните специфични критерии:
- i) предотвратяване на емисиите на въглероден диоксид, като в същото време се поддържа сигурността на енергийните доставки;
 - ii) подобряване на устойчивостта и сигурността на системите за пренос на въглероден диоксид;
 - iii) ефективно използване на ресурсите чрез осигуряване на възможност да бъдат свързани множество източници на въглероден диоксид и съоръжения за съхранение с обща инфраструктура и свеждане до минимум на екологичното натоварване и рискове.
- г) за проектите за водород, попадащи в категориите енергийна инфраструктура, определени в приложение II, точка 3, проектът трябва да има значителен принос за устойчивостта, постигана наред с другото чрез намаляване на емисиите на парникови газове, увеличаване на внедряването на **възобновяем или нисковъглероден водород, с акцент върху водорода от възобновяеми източници []**, и подпомагане на различни производства на електроенергия от възобновяеми източници чрез осигуряване на решения за гъвкавост и/или съхранение. Освен това проектът трябва да има значителен принос с оглед на поне един от следните специфични критерии:

- i) пазарна интеграция, постигана наред с другото чрез присъединяване на съществуващи или развиващи се мрежи за водород на държавите членки или чрез друг принос за развитието на мрежа за пренос и съхранение на водород в целия Съюз, и гарантиране на оперативната съвместимост на присъединените системи;
 - ii) сигурност на доставките, постигана наред с другото чрез подходящи връзки и създаване на условия за сигурност и надеждност в работата на системата;
 - iii) конкуренция, постигана наред с другото чрез осигуряване на достъп до множество източници на доставка и ползватели на мрежата при прозрачни и недискриминиращи условия.
- д) за проектите за електролизьори, попадащи в категориите енергийна инфраструктура, определени в приложение II, точка 4, проектът трябва има значителен принос с оглед на всеки от следните специфични критерии:
- i) устойчивост, постигната наред с другото чрез намаляване на емисиите на парникови газове и увеличаване на внедряването на възобновяем **или нисковъглероден водород, по-специално от възобновяеми източници.**
 - ii) сигурност на доставките, постигната наред с другото чрез принос за сигурната, ефективна и надеждна работа на системата или чрез осигуряване на решения за съхранение и/или гъвкавост, като услуги във връзка с реакцията на потребителите и балансиране;
 - iii) **осигуряване на услуги за гъвкавост, например във връзка с реакцията на потребителите и съхранение чрез улесняване на интеграцията на интелигентния енергиен сектор посредством свързване с други []** енергоносители и енергийни сектори.
- е) за проектите за интелигентни газопреносни мрежи, попадащи в категориите енергийна инфраструктура, определени в приложение II, точка 2, проектът трябва да има значителен принос за устойчивостта, като [] **осигурява** интеграцията в газопреносните [] и газоразпределителните системи **и в системите за съхранение [] на разнородни нисковъглеродни и по-специално възобновяеми газове**, като биометан или водород от възобновяеми източници, с цел да се намалят емисиите на парникови газове. Освен това проектът трябва има значителен принос с оглед на поне един от следните специфични критерии:

- i) сигурност на мрежата и качество на доставките, постигнати чрез подобряване на ефективността и оперативната съвместимост на преноса и разпределението на газ в ежедневната работа на мрежата, наред с другото чрез преодоляване на трудностите, произтичащи от нагнетяването на газове с различни качества, посредством внедряването на иновативни технологии и киберсигурност;
 - ii) функциониране на пазара и услуги за потребителите;
 - iii) улесняване на интеграцията на интелигентния енергиен сектор чрез свързване на други енергоносители и енергийни сектори, както и чрез реакция на потребителите.
4. По отношение на проектите, попадащи в категориите енергийна инфраструктура, определени в приложение II, точки 1—[]5, приносът с оглед на критериите, изброени в параграф 3 на настоящия член, се оценява въз основа на показателите, посочени в приложение IV, точки 3—[]8.
5. За да се улесни оценяването на всички проекти, които биха могли да бъдат допустими като проекти от общ интерес и които могат да бъдат включени в регионален списък, всяка група оценява приноса на всеки от проектите за реализацията на един и същ приоритетен коридор или тематична област по прозрачен и обективен начин. Всяка група определя своя метод за оценяване въз основа на сумарния принос към критериите, посочени в параграф 3. Тази оценка води до класиране на проектите, което е за вътрешно ползване на групата. Нито в регионалния списък, нито в списъка на Съюза се съдържа някакво класиране, нито пък класирането се използва за никакви други цели, освен както е описано в приложение III, раздел 2, точка 13 [].

При оценката на проекти всяка група обръща надлежно внимание на:

- а) неотложността на всеки предложен проект за постигане на целите на Съюза в областта на енергетиката и климата [], пазарната интеграция, конкуренцията, устойчивостта и сигурността на доставките;
- б) взаимното допълване по отношение на други предложени проекти;
- в) за предложените проекти, които към момента на оценката са проекти от общ интерес — напредъка в изпълнението на проекта и съответствието на проекта със задълженията за отчетност и прозрачност.

По отношение на проектите за интелигентни електроенергийни мрежи и интелигентни газопреносни мрежи, попадащи в категорията енергийна инфраструктура, определена в приложение II, точка 1, буква г) и точка 2, класирането се провежда за проектите, които обхващат същите две държави членки, като надлежно се отчита и броят на потребителите, засегнати от проекта, годишното потребление на енергия и делът на производството от ресурси, които не подлежат на диспечерско управление и които се намират в района на тези потребители.

Член 5

Изпълнение и наблюдение

1. Организаторите на проекти изготвят план за изпълнение за проектите от [] **списъка на Съюза** и график за:
 - а) технико-икономически и проектантски проучвания, включително елементи, отнасящи се до адаптирането към изменението на климата и спазването на законодателството в областта на околната среда и на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“;
 - б) одобрение от националния регулаторен орган или от друг съответен орган;
 - в) строителство и въвеждане в експлоатация;
 - г) график за получаване на разрешения съгласно член 10, параграф 5, буква б).
2. ОПС, **ОРС** [] и други оператори си сътрудничат с цел улесняване на разработването на проектите от общ интерес в даден район.
3. Агенцията и съответните групи наблюдават постигнатия напредък при реализацията на проектите от общ интерес и ако е необходимо, правят препоръки с оглед улесняването на изпълнението на проекти от общ интерес. Групите могат да изискват да им бъде предоставена допълнителна информация съгласно параграфи 4, 5 и 6, да свикват срещи със съответните страни и да приканват Комисията да проверява на място подадената информация.

4. До 31 декември на всяка година след годината на включване на проект от общ интерес в списъка на Съюза съгласно член 3 организаторите на проекти подават годишен доклад за всеки проект, попадащ в категориите от приложение II, точки 1—[]5, до компетентния орган, посочен в член 8.

В този доклад се съдържа подробна информация относно:

- а) постигнатия напредък в развитието, строителството и въвеждането в експлоатация на проекта, по-специално по отношение на процедурите за издаване на разрешения и за консултации, както и спазването на екологичното законодателството и на принципа „за ненанасяне на значителни вреди“ на околната среда и предприетите мерки за адаптиране към изменението на климата;
 - б) в съответните случаи — данни за закъснения спрямо плана за изпълнение на проекта, причините за тези закъснения и данни за други срещнати трудности;
 - в) когато е уместно, ревизиран план за преодоляване на закъсненията.
5. До [] края на февруари всяка година след годината, в която организаторът на проекта трябва да представи доклада, посочен в параграф 4 от настоящия член, компетентните органи по член 8 представят на Агенцията и [] на съответната група доклада, посочен в параграф 4 на настоящия член, допълнен с информация за напредъка, и където е уместно, за закъсненията в изпълнението на проектите от общ интерес, намиращи се на тяхната съответна територия, по отношение на процесите на издаване на разрешения, както и за причините за тези закъснения. Приносът на компетентните органи към доклада се обозначава ясно и при изготвянето му не се променя текстът, въведен от организаторите на проекта.
6. До 30 април на всяка година, в която следва да бъде приет нов списък на Съюза, Агенцията представя на групите консолидиран доклад за проектите от общ интерес, попадащи в компетентността на националните регулаторни органи, в който се оценява постигнатият напредък и по целесъобразност се отправят препоръки относно начините за преодоляване на закъсненията и срещнатите трудности. В консолидирания доклад също така се оценява, в съответствие с член 5 от Регламент (ЕС) 2019/942, последователното прилагане на плановете за развитие на енергийните мрежи в целия Съюз по отношение на приоритетните коридори и тематични области на енергийната инфраструктура.

7. Ако въвеждането в експлоатация на проект от общ интерес закъснее спрямо плана за изпълнение, освен ако закъснението не се дължи на императивни причини извън контрола на организатора на проекта, се прилагат следните мерки:
- а) доколкото мерките, посочени в член 51, параграф 7, буква а), б) или в) от Директива (ЕС) 2019/944 и член 22, параграф 7, буква а), б) или в) от Директива 2009/73/ЕО са приложими съгласно съответното национално право, националните регулаторни органи осигуряват условия за осъществяването на инвестицията;
 - б) ако мерките на националните регулаторни органи съгласно буква а) не са приложими, организаторът на проекта избира трета страна, която да финансира или изгради целия проект или част от него. Организаторът на проекта извършва това, преди закъснението по отношение на датата за въвеждане в експлоатация спрямо плана за изпълнение да надхвърли две години;
 - в) ако не е избрана трета страна в съответствие с буква б), държавата членка или, когато държавата членка е предвидила това, националният регулаторен орган може в рамките на два месеца от изтичането на срока, посочен в буква б), да определи трета страна, която да финансира или изгради проекта, и организаторът на проекта я приема;
 - г) ако закъснението спрямо датата за въвеждане в експлоатация в плана за изпълнение превиши две години и два месеца, Комисията, при наличие на съгласие и пълно сътрудничество от страна на съответните държави членки, може да отправи покана за предложения, открита за участие на всяка трета страна, която има възможност да стане организатор на проекти, за реализация на проекта в съответствие с договорен времеви график;
 - д) когато се прилага буква в) или г), системният оператор, в чийто район се намира инвестиционният проект, осигурява на изпълняващите проекта оператори, инвеститори или трета страна цялата необходима информация за реализация на инвестиционния проект, присъединява новите съоръжения към преносната мрежа **или, ако е целесъобразно, разпределителната мрежа**, и по принцип полага всички усилия за улесняване на реализацията на инвестиционния проект и за постигането на сигурна, надеждна и ефикасна експлоатация и поддръжка на проекта от общ интерес.

8. Проект от общ интерес може да бъде изваден от списъка на Съюза в съответствие с процедурата, посочена в член 3, параграф 4, ако е включен в списъка въз основа на невярна информация, която е била определяща за включването, или ако проектът не съответства на правото на Съюза.
 9. Проекти, които вече не са в списъка на Съюза, губят всички права и задължения, свързани със статута на проект от общ интерес, произтичащи от настоящия регламент.
- []
10. Посоченото в настоящия член не оказва въздействие върху каквато и да е финансова помощ от Съюза, отпусната за всеки проект от общ интерес преди решението за изваждането му от списъка на Съюза.

Член 6

Европейски координатори

1. Когато даден проект от общ интерес срещне значителни трудности за реализацията си, Комисията в съгласие със съответните държави членки може да назначи европейски координатор за период от максимум една година, който може да бъде подновен два пъти.
2. Европейският координатор:
 - а) способства за изпълнението на проектите, за които е назначен за европейски координатор, както и за трансграничния диалог между организаторите на проекта и всички заинтересовани страни;
 - б) подпомага всички страни, когато е необходимо, при консултациите със съответните заинтересовани страни и при получаването на необходимите разрешения за проектите;
 - в) ако е целесъобразно, предоставя съвети на организаторите на проекта относно финансирането му; осигурява предоставянето на подходяща подкрепа и стратегическо ръководство от обхванатите в проекта държави членки за подготовката и реализацията на проектите;

- г) осигурява предоставянето на подходяща подкрепа и стратегическо ръководство от обхванатите в проекта държави членки за подготовката и реализацията на проектите;
 - д) подава ежегодно, и ако е целесъобразно, при завършване на мандата си, доклад до Комисията относно напредъка в изпълнението на проектите и относно всякакви евентуални трудности и препятствия, които е вероятно чувствително да отложат датата на въвеждане в експлоатация на проектите. Комисията предава този доклад на Европейския парламент и на съответните групи.
- 3. Европейският координатор се избира въз основа на опита му по отношение на конкретните задачи, които му се възлагат за съответните проекти.
 - 4. В решението за назначаване на европейски координатор се уточнява неговото задание, подробна информация за продължителността на мандата му, конкретните задачи и съответните срокове, както и методиката, която да бъде следвана. Координационната дейност е пропорционална на сложността и прогнозните разходи за проектите.
 - 5. Държавите членки, за които се отнася проектът (проектите), оказват цялостно съдействие на европейския координатор при изпълнение на задачите му, посочени в параграфи 2 и 4.

ГЛАВА III

ИЗДАВАНЕ НА РАЗРЕШЕНИЯ И УЧАСТИЕ НА ОБЩЕСТВЕННОСТТА

Член 7

„Приоритетен статут“ на проектите от списъка на Съюза []

1. Приемането на списъка на Съюза е определящо за целите на всички решения, издавани в хода на процеса на издаване на разрешения, за необходимостта от тези проекти от гледна точка на енергийната политика, без да се засягат точното местоположение, трасето или технологията на проекта. **Настоящият параграф не се прилага за конкуриращи се проекти или за проекти, които не са постигнали достатъчна степен на зрялост, за да се предостави изготвен конкретно за проекта анализ на разходите и ползите в съответствие с приложение III, раздел 2, точка 1, буква в).**
2. С цел да се гарантира ефективна административна обработка на документацията по заявленията във връзка с проектите от общ интерес, организаторите на проекти и всички съответни органи осигуряват възможно най-бързото обработване на тази документация **в съответствие с националното право и правото на Съюза.**
3. Без да се засягат задълженията, произтичащи от правото на Съюза, когато такъв статут съществува по националното право, на проектите от общ интерес се предоставя статут на възможно най-висока национална значимост и те се третират по подходящ начин при процесите на издаване на разрешения — и ако националното право го предвижда, при териториалноустройственото планиране — включително по отношение на оценките за въздействието върху околната среда и начина, по който такова третиране е предвидено в действащата национална нормативна уредба за съответния вид енергийна инфраструктура.
4. Всички процедури за решаване на спорове, искиви производства, жалби и средства за правна защита, свързани с проекти от общ интерес пред всякакви национални съдилища, трибунали и състави, включително за медиация или арбитраж, когато са предвидени в националното право, се третират като спешни в съответствие с разпоредбите за спешност, предвидени в националното право, **ако и доколкото националното право предвижда такива спешни процедури. []**

5. Държавите членки оценяват, като обръщат надлежно внимание на издадените от Комисията насоки относно рационализирането на процедурите за екологична оценка на проекти от общ интерес, кои законодателни и незаконодателни мерки са необходими за рационализирането на процедурите за екологична оценка и осигуряват тяхното последователно прилагане, като уведомяват Комисията за постигнатия резултат.
6. До [1 септември 2022 г.] държавите членки предприемат незаконодателните мерки, които са определили съгласно параграф 5.
7. До [1 януари 2023 г.] държавите членки предприемат законодателните мерки, които са определили съгласно параграф 5. Тези мерки не засягат задълженията, произтичащи от правото на Съюза.
8. **Във връзка с въздействията върху околната среда, засегнати в член 6, параграф 4 от Директива 92/43/ЕИО и член 4, параграф 7 от Директива 2000/60/ЕО, проектите от общ интерес се смятат за проекти от обществен интерес от гледна точка на енергийната политика и би могло да се разглеждат като проекти от първостепенен обществен интерес, ако са изпълнени всички условия, предвидени в посочените директиви.**

Ако съгласно Директива 92/43/ЕИО се изисква становище на Комисията, Комисията и компетентният орган по член 9 от настоящия регламент осигурят вземане на решение относно първостепенния обществен интерес във връзка с даден проект в рамките на срока по член 10, параграф 1 от настоящия регламент. **Настоящият параграф не се прилага за конкуриращи се проекти или за проекти, които не са постигнали достатъчна степен на зрялост, за да се предостави изготвен конкретно за проекта анализ на разходите и ползите в съответствие с приложение III, раздел 2, точка 1, буква в).**

Член 8

Организация на процеса на издаване на разрешения

1. Най-късно до [1 януари 2022 г.] всяка държава членка актуализира, ако е необходимо, данните за определения един национален компетентен орган, който отговаря за улесняването и координирането на процеса на издаване на разрешения за проекти от общ интерес.
2. Отговорността на компетентния орган, посочен в параграф 1, и/или задачите, свързани с него, могат да бъдат делегирани на друг орган за проект от общ интерес или определена категория проекти от общ интерес или да се изпълняват от такъв орган, при условие че:
 - а) компетентният орган уведоми Комисията за това делегиране и информацията бъде публикувана от компетентния орган или от организатора на проекта на уебсайта, посочен в член 9, параграф 7;
 - б) само един орган е отговорен за определен проект от общ интерес, представлява единственото звено за контакт за организатора на проекта в процеса, водещ до цялостното решение за даден проект от общ интерес, и координира подаването на всички съответни документи и информация.

Компетентният орган може да запази отговорността да определя срокове, без да се засягат сроковете, определени в член 10.

3. Без да се засягат съответните изисквания в **националното право**, правото на Съюза и международното право, компетентният орган улеснява издаването на цялостно решение **съгласно определението в член 2, параграф 2.** [] Цялостното решение се издава в рамките на срока, посочен в член 10, параграфи 1 и 2, и в съответствие с една от следните схеми:
 - а) интегрирана : цялостното решение се издава от компетентния орган и е схема единственото правно обвързващо решение, произтичащо от нормативно изискваната процедура за издаване на разрешения. В случаите, при които и други органи имат отношение към проекта, те могат в съответствие с националното право да дадат като принос за процедурата свое становище, което се взема под внимание от компетентния орган;

- б) координиран : цялостното решение обхваща няколко индивидуални правно
а схема обвързващи решения, издавани от няколко съответни органа, като решенията се координират от компетентния орган.
- Компетентният орган може да определя работна група, в която са представени всички съответни органи с цел да се изготви график за издаване на разрешения в съответствие с член 10, параграф []5, буква б) и да се наблюдава и координира неговото изпълнение. Компетентният орган, като се консултира с другите съответни органи, където е приложимо в съответствие с националното право и без да се засягат сроковете, определени в съответствие с член 10, установява за всеки отделен случай разумен срок, в който се издават индивидуалните решения. Компетентният орган може да вземе индивидуално решение от името на друг съответен национален орган, когато решението на този органи не е издадено в срок и закъснението не е подходящо обосновано; или, ако е предвидено в националното право и доколкото е съвместимо с правото на Съюза, компетентният орган може да приеме, че друг съответен национален орган е дал или е отказал да даде своето одобрение за проекта, когато решението на този орган не е издадено в срок. Когато това е предвидено в националното право, компетентният орган може да не зачете индивидуално решение на друг съответен национален орган, ако реши, че решението не е достатъчно обосновано от гледна точка на обуславящите го данни, представени от съответния национален орган; при това положение компетентният орган се придържа към съответните изисквания съгласно международното право и законодателството на Съюза и обосновава надлежно своето решение;

- в) съвместна схема : цялостното решение се координира от компетентния орган. Компетентният орган, като се консултира с другите съответни органи, където е приложимо в съответствие с националното право и без да се засягат сроковете, определени в съответствие с член 10, установява за всеки отделен случай разумен срок, в който се издават индивидуалните решения. Той следи за спазването на сроковете от страна на съответните органи.

Където е приложимо, държавите членки могат да използват алтернативни схеми в съответствие с националното право, ако въпросната схема допринася за по-ефикасното и своевременно издаване на цялостното решение. Държавите членки предоставят на Комисията съответната обосновка за този вариант.

Компетентността на съответните органи може да бъде включена в компетентността на националния компетентен орган, определен в съответствие с член 8, параграф 1, или тези органи могат да запазят до определена степен своята независима компетентност съгласно схемата за издаване на разрешения, избрана от държавата членка в съответствие с настоящия параграф, с цел да улеснят издаването на цялостното решение и да сътрудничат по съответния начин с националния компетентен орган.

Когато съответен орган прецени, че няма да може да издаде дадено индивидуално решение в определения срок, той незабавно уведомява компетентния орган и обосновава причините за закъснението. Впоследствие компетентният орган определя друг срок, в който следва да бъде издадено това индивидуално решение, като се спазват общите срокове, определени в член 10.

Като отчитат националните особености в планирането и процесите на издаване на разрешения, държавите членки могат да избират между трите схеми, посочени в първа алинея, буква а), б) или в), за да улесняват и координират своите процедури и да избират да приложат най-ефективната схема. Когато държава членка избере съвместната схема, тя уведомява Комисията за мотивите си за това.

4. Държавите членки могат да прилагат различни схеми, както е посочено в параграф 3, за проекти от общ интерес на сушата и в морето.
5. Ако във връзка с даден проект от общ интерес е необходимо вземането на решения в две или повече държави членки, съответните компетентни органи предприемат необходимите стъпки за ефективно и ефикасно сътрудничество **и комуникация** [] помежду им, включително стъпките, посочени в член 10, параграф 5. Държавите членки се стремят да създават общи процедури, особено по отношение на оценката на въздействието върху околната среда.

[]

Член 9

Прозрачност и участие на обществеността

1. До [1 май 2023 г.] държавите членки или компетентният орган, **където е приложимо** — в сътрудничество с други съответни органи, публикува актуализиран наръчник за процедурите по процеса на издаване на разрешения за проекти от общ интерес, който съдържа поне информацията, определена в приложение VI, точка 1. Наръчникът не е правно обвързващ, но може да се позовава на съответни законови разпоредби или да цитира такива. Националните компетентни органи **могат по целесъобразност да** [] осъществяват координация и търсят полезни взаимодействия със съседните държави във връзка с разработването на своите наръчници относно процедурите.
2. Без да се засягат разпоредбите на законодателството в областта на околната среда и всякакви изисквания съгласно Конвенцията от Орхус и Конвенцията от Еспо, и съгласно съответното законодателство на Съюза, всички страни, участващи в процеса на издаване на разрешения, спазват принципите за участие на обществеността, посочени в приложение VI, точка 3.

3. В рамките на ориентиран период от три месеца от началото на процеса на издаване на разрешения съгласно член 10, параграф 1, буква а) организаторът на проекта изготвя и представя на компетентния орган концепция за участието на обществеността, като следва процеса, очертан в наръчника, посочен в параграф 1, и указанията, посочени в приложение VI. В срок от три месеца компетентният орган иска изменения или одобрява концепцията за участие на обществеността. За тази цел компетентният орган взема под внимание всяка форма на участие на обществеността и консултации с нея, проведена преди началото на процеса по издаване на разрешения, до степента, в която това участие на обществеността и консултациите са изпълнили изискванията на настоящия член.

В случай че организаторът на проекти възнамерява да направи съществени промени на одобрена концепция, той информира за тях компетентния орган. В този случай компетентният орган може да поиска изменения.

4. Когато съгласно националното право не се изисква провеждане на обществена консултация в съответствие със същите или по-строги стандарти, преди подаването на окончателната и пълна документация за заявлението по член 10, параграф 1, буква а) до компетентния орган, организаторът на проекта провежда поне една обществена консултация, а когато това се изисква от националното право, консултацията се провежда от компетентния орган. Това не засяга евентуалната обществена консултация, която се провежда след подаване на искането за разрешение за осъществяване съгласно член 6, параграф 2 от Директива 2011/92/ЕС. По време на обществената консултация заинтересованите страни по приложение VI, точка 3, буква а) биват информирани за проекта още на ранен стадий от неговото разработване, което помага да се определи най-подходящото разположение или траектория, с оглед и на подходящи съображения за **всички въздействия, които са от значение за проекта съгласно правото на Съюза и националното право []**, като съответните въпроси се разглеждат в документацията по заявлението. Обществената консултация отговаря на минималните изисквания, установени в приложение VI, точка 5. **Без да се засягат процедурните правила и правилата за прозрачност в държавите членки**, организаторът на проекта публикува на уебсайта, посочен в параграф 7 на настоящия член, доклад, в който обяснява как са взети предвид становищата, изразени в рамките на обществените консултации, като се посочват измененията, направени в местоположението, траекторията и структурата на проекта или като се обосновава защо съответните становища не са взети предвид.

Организаторът на проекта изготвя доклад с обобщени резултати от дейностите във връзка с участието на обществеността преди подаването на документацията за заявлението, включително от дейности, които са проведени преди началото на процеса по издаване на разрешения.

Организаторът на проекта представя доклада, посочен в алинеи първа и трета, на компетентния орган заедно с документацията за заявлението. Резултатите от тези доклади се отчитат надлежно в цялостното решение.

5. За трансгранични проекти, засягащи две или повече държави членки, обществените консултации по параграф 4 във всяка от съответните държави членки се провеждат в срок не по-късно от два месеца след началната дата на първата обществена консултация.
6. За проекти, които е вероятно да имат значително трансгранично въздействие в една или повече съседни държави членки, в които са в сила разпоредбите на член 7 от Директива 2011/92/ЕС и Конвенцията от Еспо, съответната информация се предоставя на компетентните органи на съответните съседни държави членки. Компетентният орган на съответните съседни държави членки посочва, където е приложимо в процеса по уведомление, дали той или някой друг съответен орган желае да участва в съответните процедури на обществената консултация.
7. Организаторът на проекта създава и редовно актуализира уебсайта на проекта, предназначен за публикуване на съответна информация за проекта от общ интерес, който трябва да има връзка към уебсайта на Комисията и към платформата за прозрачност, посочена в член 22, и който съответства на изискванията, посочени в приложение VI, точка 6. За информацията, която е чувствителна от търговска гледна точка, се спазва поверителност.

Организаторите на проекта също така публикуват съответна информация и в други подходящи информационни средства, които са отворени за обществеността.

Времетраене и изпълнение на процеса на издаване на разрешение

1. Процесът на издаване на разрешение включва две процедури:

- а) процедура преди подаването на заявление, включваща периода от началото на процеса на издаване на разрешение до приемането от компетентния орган на подадената документация по заявлението, която се извършва в рамките на ориентиrowъчен период от две години. **По целесъобразност държавите членки може да определят по-кратък срок. В този случай процедурата преди подаването на заявление не може да надвишава срока, определен от държавата членка. Държавите членки могат да решат, че процедурата преди подаването на заявление не е задължителна за по-малките проекти.**

Процедурата преди подаването на заявление включва изготвянето от организаторите на проекта на всички необходими доклади, свързани с околната среда, включително документацията относно адаптирането към изменението на климата.

С цел да се установи началото на процеса на издаване на разрешение, организаторите на проекта писмено уведомяват за проекта компетентния орган на съответните държави членки и прилагат достатъчно подробно общо описание на проекта. Не по-късно от три месеца след получаването на уведомлението, компетентният орган, включително от името на други съответни органи, го признава или — ако реши, че проектът не е достатъчно обмислен за започването на процес на издаване на разрешение — отхвърля уведомлението с отказ в писмена форма. В случай на отхвърляне компетентният орган обосновава своето решение, включително от името на други съответни органи. Датата на подписване на признаването на уведомлението от компетентния орган ще се смята за начална дата на процеса на издаване на разрешение. В случаите, при които проектът засяга две или повече държави членки, за начална дата на процеса на издаване на разрешение ще се смята датата, на която последното уведомление е прието от съответния компетентен орган.

За всяка категория проекти от общ интерес компетентните органи гарантират ускоряването на издаването на разрешение в съответствие с настоящата глава. За тази цел компетентните органи адаптират своите изисквания относно началната дата на процеса на издаване на разрешение и приемането на документацията за заявлението, с цел да ги направят пригодни за проекти, които поради своя характер, **мащаб** или **липса на изискване за екологична оценка съгласно националното право []**, е възможно да се нуждаят по-малко упълномощавания и одобрения, за да достигнат състояние на готовност за строителство и следователно невинаги е необходимо да ползват предимствата на процедурата преди подаването на заявление, **посочена в член 9 и член 10, параграф 4. []**

- б) нормативно изискваната процедура за издаване на разрешение, обхващаща периода от датата на приемането на подадената документация по заявлението до приемането на цялостното решение, продължава не повече от една година и шест месеца. По целесъобразност държавите членки може да определят по-кратък срок. **В този случай процедурата за издаване на разрешение не надвишава срока, определен от държавата членка.**

2. Компетентният орган гарантира, че общата продължителност на двете процедури, посочени в параграф 1, не надхвърля период от три години и шест месеца **или по-кратък период, определен от държавите членки**. Въпреки това, когато компетентният орган реши, че едната или двете процедури на процеса на издаване на разрешения няма да бъде завършена в срока, определен в параграф 1, той може да реши преди изтичането на сроковете и за всеки отделен случай да удължи единия или и двата срока. **По принцип компетентният орган следва да удължи срока най-много с девет месеца общо за двете процедури []**.

В случай на удължаване на срока [] компетентният орган уведомява съответната група и ѝ представя мерките, които са предприети или предстои да бъдат предприети за приключване на процеса по издаване на разрешения във възможно най-кратък срок. Групата може да поиска от компетентния орган периодично да докладва за постигнатия напредък в това отношение.

3. Всякакви валидни проучвания и разрешения или упълномощавания за даден проект от общ интерес, които са издадени преди началото на процеса на издаване на разрешение в съответствие с настоящия член, се вземат под внимание от компетентните органи в процеса за издаване на разрешение и не се изискват впоследствие, **при условие че те се считат за валидни съгласно националното право.**

4. В държави членки, в които определянето на трасе или разположение, предприето единствено за конкретната цел на планирания проект, включително планирането на конкретни коридори за мрежова инфраструктура, не може да бъде включено в процеса, водещ до цялостно решение, съответното решение се взема в рамките на отделен период от шест месеца, считано от датата на подаване на окончателните и пълни документи на заявлението от страна на организатора.

В този случай периодът на удължението, посочен в параграф 2, **трето изречение** се намалява на шест месеца, включително за процедурата, посочена в настоящия параграф. **Удължаването на срока, посочен в параграф 2, четвърто и пето изречение, може да бъде приложено и след провеждането на процедурата, посочена в настоящия параграф.**

5. Процедурата преди подаването за заявлението обхваща следните стъпки:

- а) **не по-късно от 12 месеца след []** получаване на уведомлението по параграф 1, буква а) компетентният орган определя, въз основа на контролния списък по приложение VI, точка 1, буква д) и в тясно сътрудничество с другите съответни органи, и по целесъобразност въз основа на предложение от организатора на проекта, обхвата на докладите и документите и степента на подробност на информацията, които се подават от организатора на проекта като част от документацията по заявлението, за да може да поиска цялостно решение;
- б) компетентният орган, в тясно сътрудничество с организатора на проекта и останалите съответни органи и като взема предвид резултатите от дейностите, извършени съгласно буква а), изготвя подробен график за процеса по издаване на разрешения в съответствие с указанията, посочени в приложение VI, точка 2;

[]

в) ако е целесъобразно, след получаването на проекта на документацията на заявлението компетентният орган от свое име или от името на други съответни органи отправя искане до организатора на проекта за липсващата информация, отнасяща се до изискваните елементи, посочени в буква а). В рамките на три месеца от представянето на липсващата информация компетентният орган приема заявлението за разглеждане в писмен вид или **на цифрови платформи**. Искания за допълнителна информация могат да бъдат отправяни, само ако са обосновани от възникването на нови обстоятелства.

6. Организаторът на проекта осигурява пълнота и адекватно качество на документацията по заявлението и иска становището на компетентния орган по този въпрос възможно най-рано по време на процедурата преди подаването на заявление. Организаторът на проекта оказва цялостно съдействие на компетентния орган във връзка със спазването на сроковете [].

[]

7. Сроковете, предвидени в настоящия член, не засягат задълженията, произтичащи от международното право и правото на Съюза, както и процедурите по административно обжалване и средствата за правна защита пред съд или трибунал.

ГЛАВА IV

МЕЖДУСЕКТОРНО ПЛАНИРАНЕ НА ИНФРАСТРУКТУРАТА

Член 11

Анализ на разходите и ползите за цялата енергийна система

1. До [16 ноември 2022 г.] Европейската мрежа на операторите на преносни системи (ЕМОПС) за електроенергия и ЕМОПС за газ публикуват и подават до държавите членки, Комисията и Агенцията своите съответни **проектнометодики** за хармонизиран и обхващащ цялата енергийна система анализ (включително с моделиране на мрежите и пазара) на разходите и ползите в рамките на Съюза за проектите от общ интерес **и за проектите от взаимен интерес**, попадащи в категориите, определени в приложение II, точка 1, букви а), [], в) и д) и точка 3. []

Посочените методики се прилагат за изготвянето на всеки следващ десетгодишен план за развитие на мрежата в целия Съюз от страна на ЕМОПС за електроенергия или ЕМОПС за газ, съгласно член 8 от Регламент (ЕС) № 715/2009 и член 30 от Регламент (ЕС) 2019/943. Методиките се изготвят в съответствие с принципите, установени в приложение V и съответстват на правилата и показателите, посочени в приложение IV. **Те се изменят след представянето на пазарния и мрежови модел на енергийния отрасъл, посочен в параграф 8.**

Преди да подадат съответните си методики ЕМОПС за електроенергия и ЕМОПС за газ провеждат обстоен процес на консултации поне с организациите, които представляват всички съответни заинтересовани страни, включително Организацията на операторите на разпределителни системи в Европейския съюз (ООРСЕС), [] и ако се приеме за целесъобразно — с националните регулаторни органи и други национални органи.

2. В срок до три месеца след получаването на методиките, придружени от становищата, получени в процеса на консултацията и на доклад за това как тези становища са взети под внимание, Агенцията предоставя становище на ЕМОПС за електроенергия, ЕМОПС за газ, държавите членки и Комисията и го публикува на уебсайта на Агенцията.

3. **В срок до три месеца след получаването на методиките държавите членки могат да представят становищата си на ЕМОПС за електроенергия, ЕМОПС за газ и Комисията. [] За да улесни консултациите с държавите членки, Комисията може да организира специални заседания на групите за обсъждане на проектометодиките.**

[]

4. Не по-късно от три месеца от датата на получаване на **становищата на Агенцията и държавите членки, посочени в параграфи 2 и 3, []** ЕМОПС за електроенергия и ЕМОПС за газ съответно адаптират своите методики, като вземат надлежно предвид **становищата на Агенцията и държавите членки []** и ги представят на Комисията за **окончателно одобрение. []** Комисията излиза със своето решение в рамките на три месеца от датата на представяне на докладите от ЕМОПС за електроенергия и ЕМОПС за газ.

[]

5. В рамките на две седмици след одобрението от **Комисията []** в съответствие с параграф [] 4 ЕМОПС за електроенергия и ЕМОПС за газ публикуват съответните методики на своите уебсайтове. Те публикуват съответните входни данни и други важни данни за мрежите, потокоразпределението и пазарни данни с достатъчна степен на точност при спазване на [] **ограниченията съгласно** националното право и съответните споразумения за поверителност. **Комисията и Агенцията са длъжни да осигуряват поверителност при използването на получените данни както в рамките на своите дейности, така също и при дейностите на всяка страна, изпълняваща за тях аналитична работа с използване на тези данни.**
6. Методиките периодично се актуализират [] в съответствие с процедурата, предвидена в параграфи 1—[]4. Агенцията по собствена инициатива или при надлежно мотивирано искане от националните регулаторни органи или заинтересовани страни и след провеждането на официална консултация с организациите, представляващи всички заинтересовани страни, както и с Комисията, може да изисква, с надлежна обосновка и времеви графици, провеждането на такива актуализации и подобрения **и да ги съобщава на Комисията.** Агенцията публикува исканията от националните регулаторни органи или заинтересованите страни и всички релевантни документи, които не са чувствителни от търговска гледна точка, водещи до искане от страна на Агенцията за актуализация или подобрение.
7. **За проекти от общ интерес, попадащи в категориите от приложение II, точка 1, букви б) и г) и точки 2, 4 и 5, се разработват методики за хармонизиран и обхващащ цялата енергийна система анализ на разходите и ползите в рамките на Съюза. Европейската комисия възлага отговорности за разработването на тези методики, които са съвместими с методиките, разработени от ЕМОПС за електроенергия и ЕМОПС за газ, по отношение на паричните ползи и разходи. Агенцията, с подкрепата на националните регулаторни органи, насърчава съгласуваността на тези методики с методиките, разработени от ЕМОПС за електроенергия и ЕМОПС за газ. Методиките се разработват по прозрачен начин, като включват широки консултации с държавите членки и всички съответни заинтересовани страни.**

8. На всеки [] две години Агенцията определя и прави публично достъпен комплект от показатели и съответните референтни стойности за сравнение на единичните инвестиционни разходи за съпоставими проекти от категориите инфраструктура, включени в приложение II, точки 1, 2 и 3. Тези референтни стойности могат да бъдат използвани от ЕМОПС за електроенергия и ЕМОПС за газ за анализите на разходите и ползите, извършвани за поредните десетгодишни планове за развитие на мрежите. Първият от тези показатели се публикува до [1 ноември 2022 г.], **доколкото има налични данни за изчисляване на стабилни показатели и стойности. За другите категории от приложение II показателите се разработват и публикуват до [1 ноември 2024 г.]. Собствениците на регулирана инфраструктура, системните оператори и организаторите на проекти от трети страни са задължени да предоставят исканите данни на националните регулаторни органи и на Агенцията.**
9. До [31 декември 2024 г.] ЕМОПС за електроенергия и ЕМОПС за газ съвместно подават в Комисията и Агенцията съгласуван и обхващащ взаимовръзките пазарен и мрежови модел на енергийния отрасъл, включващ както инфраструктурата за пренос на електроенергия, газ [] и водород, така и съхраняването [] и електролизьорите, като моделът обхваща приоритетните коридори и тематични области на енергийната инфраструктура и е изготвен в съответствие с принципите, установени в приложение V.
10. Съгласуваният и обхващащ взаимовръзките модел, посочен в параграф [] 8, обхваща най-малко взаимовръзките на съответните сектори на всички етапи от планирането на инфраструктурата, по-специално сценарии, **технологии и пространствена разделителна способност**, идентифициране на недостатъци в инфраструктурата, по-конкретно по отношение на трансграничната пропускателна/преносна способност и оценката на проектите.
11. След одобряването на съгласувания и обхващащ взаимовръзките модел по параграф [] 8 от Комисията в съответствие с процедурата, определена в параграфи 1—[] 4, той се включва в методиките, посочени в параграф 1.
12. **На всеки четири години, считано от одобрението му съгласно параграф 10, обхващащият взаимовръзките модел се актуализира в съответствие с процедурата, описана в параграфи 8—10.**

Сценарии за десетгодишния план за развитие на мрежата

1. До [31 юли 2022 г.] Агенцията публикува общи указания относно съвместните сценарии, които следва да бъдат разработени от ЕМОПС за електроенергия и ЕМОПС за газ, след като е провела обстоен процес на консултации с Комисията, **държавите членки** и поне с организациите, които представляват всички съответни заинтересовани страни, включително ЕМОПС за електроенергия, ЕМОПС за газ и ООРСЕС [].
Указанията се актуализират редовно по целесъобразност и **определят критерии за прозрачно, недискриминационно и надеждно разработване на сценариите, като се вземат предвид най-добрите практики в областта на оценката на инфраструктурата.**
Указанията **също така вземат предвид приоритетите за интеграция на енергийната система, []** принципа за поставяне на енергийната ефективност на първо място и гарантират, че съответните сценарии на ЕМОПС за електроенергия и ЕМОПС за газ са в пълно съответствие с **целите на Съюза в областта на климата и енергетиката за 2030 г. и с целта за постигане на неутралност по отношение на климата до 2050 г. []** и **вземат предвид** последните налични сценарии на Комисията **за постигането им, както и, когато е уместно, националните планове в областта на енергетиката и климата.**
2. Когато разработват съвместните сценарии за целите на десетгодишните планове за развитие на мрежата в целия Съюз, ЕМОПС за електроенергия и ЕМОПС за газ следват общите указания на Агенцията.
3. ЕМОПС за електроенергия и ЕМОПС за газ канят организациите, които представляват всички съответни заинтересовани страни, включително ООРСЕС [], да участват в процеса на разработване на сценариите.
4. ЕМОПС за електроенергия и ЕМОПС за газ публикуват и представят на Агенцията, **на държавите членки** и на Комисията за становище доклада за проектите на съвместните сценарии.

5. До три месеца след получаването на проектите на съвместните сценарии, придружени от становищата, получени в процеса на консултацията и на доклад как тези становища са взети предвид, Агенцията предоставя становището си, **включително препоръки за изменения**, на ЕМОПС за електроенергия, ЕМОПС за газ, **на държавите членки** и на Комисията.
6. Комисията, като взема надлежно предвид становището на Агенцията **и на държавите членки []**, посочено в параграф 5, представя своето становище на ЕМОПС за електроенергия и ЕМОПС за газ. **Групата за координация в областта на електроенергетиката и Координационната група по природния газ могат да разглеждат проектите на съвместните сценарии.**
7. **[] ЕМОПС за електроенергия и ЕМОПС за газ адаптират своя доклад за съвместните сценарии, като надлежно вземат предвид становищата на Агенцията и на държавите членки и представят актуализирания доклад за одобрение на Комисията.**
8. До две седмици след одобряването от Комисията на доклада за съвместните сценарии съгласно параграф 7, ЕМОПС за електроенергия и ЕМОПС за газ публикуват своя доклад за съвместните сценарии на своите уебсайтове. Те публикуват съответните входни данни и изходни данни с достатъчна степен на **яснота и точност, за да може трета страна да възпроизведе резултатите**, при спазване на изискванията на съответното национално право и споразуменията за поверителност **и чувствителна информация.**

Член 13

Определяне на недостатъците по отношение на инфраструктурата

1. На всеки две години ЕМОПС за електроенергия и ЕМОПС за газ публикуват [] докладите за недостатъците по отношение на инфраструктурата, разработени в рамките на десетгодишните планове за развитие на мрежата в целия Съюз.

При оценката на недостатъците по отношение на инфраструктурата ЕМОПС за електроенергия и ЕМОПС за газ **основават своя анализ на всички сценарии, установени съгласно член 12**, прилагат принципа за поставяне на енергийната ефективност на първо място и разглеждат с предимство всички целесъобразни [] решения, **които не изискват нова инфраструктура. Когато се разглеждат нови инфраструктурни решения, в оценката на недостатъците по отношение на инфраструктурата се вземат предвид всички съответни разходи, включително укрепването на мрежата.**

Преди да [] публикуват съответните си доклади ЕМОПС за електроенергия и ЕМОПС за газ провеждат обстоен процес на консултации с участието на всички съответни заинтересовани страни, включително ООРСЕС, [] и всички представители на държавите членки, които са част от приоритетните коридори, определени в приложение I.

2. ЕМОПС за електроенергия и ЕМОПС за газ представят своите проекти на доклада за недостатъците по отношение на инфраструктурата за становище от страна на **Агенцията и на държавите членки.**
3. В срок до три месеца след получаването на доклада за недостатъците по отношение на инфраструктурата, придружен от становищата, получени в процеса на консултацията и на доклад как тези становища са взети предвид, Агенцията представя становището си на ЕМОПС за електроенергия, ЕМОПС за газ и на Комисията **и държавите членки.**
4. Комисията, **заедно с държавите членки**, като взема надлежно предвид становището на Агенцията, посочено в параграф 3, изготвя и представя своето становище на ЕМОПС за електроенергия и ЕМОПС за газ.
5. Преди публикуването на окончателните доклади за недостатъците по отношение на инфраструктурата ЕМОПС за електроенергия и ЕМОПС за газ адаптират съответните си доклади, като надлежно вземат предвид становището на Агенцията и се съобразяват със становището на Комисията **и на държавите членки.**

ГЛАВА V

ИНТЕГРИРАНЕ НА МРЕЖИТЕ ЗА ВЪЗОБНОВЯЕМА ЕНЕРГИЯ, РАЗПОЛОЖЕНИ В МОРЕТО

Член 14

Планиране на мрежите, разположени в морето

1. До [31 юли 2022 г.] държавите членки с подкрепата на Комисията в рамките на своите конкретни приоритетни коридори за мрежи, разположени в морето, определени в приложение I, точка 2, като вземат под внимание спецификата и развитието на всеки регион, [] договарят споразумение за сътрудничество относно производството в морето на енергия от [] възобновяеми източници, което следва да бъде внедрено във всеки морски басейн до 2050 г., с междинни етапи за 2030 и 2040 г., като вземат предвид своите национални планове в областта на енергетиката и климата и потенциала за възобновяема енергия на всеки морски басейн. []

Посоченото **необвързващо** споразумение се сключва писмено по отношение на всеки морски басейн, свързан с територията на **държавите членки** []. **Комисията ще предостави насоки за тази работа в регионалните групи. Това необвързващо споразумение не засяга правото на държавите членки да разработват проекти в техните териториални води и изключителни икономически зони.**

2. До [31 юли 2023 г.] ЕМОПС за електроенергия, с участието на съответните ОПС, националните регулаторни органи, **националния компетентен орган на равнището на държавите членки** и Комисията и в съответствие със споразумението, посочено в параграф 1, **включва интегрираните мрежи, разположени в морето, и укрепването на десетгодишните планове за развитие на мрежата в целия Съюз, като взема предвид опазването на околната среда и другите видове ползване на морето.** []
3. **Интегрираните мрежи, разположени в морето, и укрепването на десетгодишните планове за развитие на мрежата в целия Съюз гарантират съгласувано развитие на планирането на електроенергийната мрежа на сушата и в морето.**

4. ☐ Когато в дадена държава членка няма ОПС, позоваванията на ОПС в настоящия член се прилагат *mutatis mutandis* за ОРС.

☐

☐

Член 15

Трансгранично разпределяне на разходите за мрежи за възобновяема енергия, разположени в морето

1. [До 1 януари 2024 г.] Комисията, заедно с държавите членки и съответните ОПС и НРО, разработва принципи за специфична методика за анализ на разходите и ползите и за споделяне на разходите за целите на внедряването на плана за развитие на интегрирани мрежи, разположени в морето ☐ , посочен в член 14, параграф 2, ☐ като част от насоките, посочени в [член 16, параграф 10], без да се засяга прилагането на член 19 от Регламент (ЕС) 2019/943. ☐
2. [До 1 януари 2025 г.], ☐ ЕМОПС за електроенергия с участието на съответните ОПС, националните регулаторни органи и ☐ Комисията представя резултатите от прилагането на методиката за анализ на **разходите и ползите** и за споделяне на разходите към приоритетните коридори за мрежи, разположени в морето.
3. [До 1 юли 2024 г., а след това на всеки две години] ☐ ☐ държавите членки актуализират своето писмено споразумение, посочено в член 14, параграф 1, въз основа на актуализацията на съвместно определеното ☐ производство в морето на енергия от възобновяеми източници, което следва да бъде внедрено във всеки морски басейн до 2050 г., с междинни етапи за 2030 и 2040 г. ☐
4. ☐ След актуализацията на писмените споразумения по параграф 3 ЕМОПС за електроенергия актуализира за всеки морски басейн ☐ **следващите интегрирани десетгодишните планове за развитие на мрежата в целия Съюз**, ☐ както е определено в член 14, параграф 2 ☐ .
5. Когато в дадена държава членка няма ОПС, позоваванията на ОПС в настоящия член се прилагат *mutatis mutandis* за ОРС.

ГЛАВА VI

НОРМАТИВНА УРЕДБА

Член 16

Осигуряване на възможност за инвестиции с трансгранични въздействия

1. Ефективно направените инвестиционни разходи с изключение на разходите за поддръжка, свързани с проект от общ интерес, попадащ в категориите, определени в приложение II, точка 1, букви а), б), в) и д), и с проекти от общ интерес, попадащи в категорията, определена в приложение II, точка 3, когато са в обхвата на компетентност на националните регулаторни органи **във всяка засегната държава членка**, се поемат от съответните ОПС или от организаторите на проекти на енергопреносната инфраструктура на държавите членки, на които проектът осигурява нетно положително въздействие, и доколкото не се покриват от такси за претоварване или други такси, се заплащат от ползвателите на мрежата посредством тарифите за достъп до мрежата в същите държави членки.
2. Разпоредбите на настоящия член се прилагат за проект от общ интерес, попадащ в категориите, определени в приложение II, точка 1, букви а), б), в) и д), когато най-малко един организатор на проект поиска от съответните национални органи да приложат тези разпоредби за разходите по проекта. []

Проекти, попадащи в категорията, определена в приложение II, точка 1, буква г) и точка 2, могат да се възползват от разпоредбите на настоящия член, когато най-малко един организатор на проект поиска от съответните национални органи да приложат тези разпоредби.

В случаите когато даден проект има няколко организатори на проекти, съответните национални регулаторни органи изискват незабавно всички организатори на проекти да подадат заедно инвестиционното искане в съответствие с параграф 3.

3. В случай на проект от общ интерес, за който се прилага параграф 1, организаторите на проекти редовно информират всички съответни национални регулаторни органи най-малко веднъж годишно и до въвеждането в експлоатация на проекта относно напредъка на проекта, като посочват свързаните с него разходи и въздействия.

Веднага след като такъв проект от общ интерес достигне достатъчна степен на зрялост и се прогнозира, че през следващите 36 месеца проектът ще е готов за започване на етапа на строителство, след консултации с ОПС от държавите членки, на които проектът осигурява значително положително нетно въздействие, организаторите на проекти подават инвестиционно искане. Това инвестиционно искане включва искане за трансгранично разпределение на разходите и се изпраща на всички съответни национални регулаторни органи, като се придружава от следната документация:

- а) актуализиран анализ на разходите и ползите за конкретния проект, съставен въз основа на методиката, изготвена в съответствие с член 11, в който са взети предвид ползите извън границите на държавите членки, на чиято територия е разположен проектът, **чрез разглеждане [] поне на съвместните сценарии, установени за планиране на развитието на мрежата съгласно член 12 []**;
- б) бизнес план за оценка на финансовата жизнеспособност на проекта, включващ избрания вариант за финансиране, и в случай на проект от общ интерес, попадащ в категорията, посочена в приложение II, точка 3, резултатите от изпробване на реакцията на пазара;
- в) когато организаторите на проекти постигнат съгласие, обосновано предложение за трансгранично разпределение на разходите.

Ако даден проект се организира от няколко на брой организатори на проекти, те подават своето инвестиционно искане съвместно.

Националните регулаторни органи незабавно изпращат на Агенцията копие от всяко получено инвестиционно искане за сведение.

Националните регулаторни органи и Агенцията запазват поверителността на чувствителната търговска информация.

4. В рамките на шест месеца от датата, на която последното инвестиционно искане е получено от съответните национални регулаторни органи, посочените национални регулаторни органи, след като проведат консултации със съответните организатори на проекти, вземат съвместни координирани решения относно разпределението на **ефективно направените** инвестиционни разходи по проекта, които ще бъдат поети от всеки системен оператор, както и за включването на тези разходи в тарифите **или за отхвърлянето на инвестиционното искане или на част от проекта, ако общият анализ на националните регулаторни органи стигне до заключението, че проектът или част от него не осигурява значителна нетна полза на равнището на ЕС.**
- Националните регулаторни органи включват в тарифите [] **съответните** ефективно направени инвестиционни разходи в съответствие с разпределението на инвестиционните разходи по проекта, които ще бъдат поети от всеки системен оператор. [] При разпределението на разходите националните регулаторни органи вземат предвид действителните или прогнозните:
- а) такси за претоварване или други такси;
 - б) приходи, произтичащи от компенсаторния механизъм между операторите на преносни системи, създаден съгласно член 49 от Регламент (ЕО) 2019/943.

В решението за трансгранично разпределение на разходите се вземат предвид икономическите, социалните и екологичните разходи и ползи от проектите в съответните държави членки и необходимостта от осигуряване на стабилна финансова рамка за развитието на проекти от общ интерес, като се свежда до минимум необходимостта от финансово подпомагане.

При вземането на решение за трансгранично разпределение на разходите съответните национални регулаторни органи след консултации със заинтересованите ОПС се стремят към постигане на взаимно споразумение въз основа, но не само, на информацията, посочена в параграф 3, букви а) и б). При тяхната оценка **се разглеждат всички съответни сценарии, установени съгласно член 12, и други сценарии за планиране на развитието на мрежата [], като се дава възможност за надежден анализ на приноса на проекта от общ интерес за постигането на целите на енергийната политика на Съюза за декарбонизация, интеграция на пазара, конкуренция, устойчивост и сигурност на доставките [].**

Ако с проект от общ интерес се смекчават отрицателни странични въздействия, като например кръгови потоци, и такъв проект от общ интерес се изпълнява в държавата членка на произход на отрицателното странично въздействие, това смекчаване не се счита за трансгранична полза и поради това не служи за основа за разпределение на разходите за ОПС от държавите членки, засегнати от тези отрицателни странични въздействия.

5. Националните регулаторни органи, въз основа на трансграничното разпределение на разходите, посочено в параграф 4 от настоящия член, вземат под внимание действителните разходи, поемани от ОПС или от друг организатор на проект, произтичащи от инвестициите, при определянето или одобряването на тарифи в съответствие с член 59, параграф 1, буква а) от Директива (ЕС) 2019/944 и член 41, параграф 1, буква а) от Директива 2009/73/ЕО, доколкото тези разходи съответстват на разходите, които би имал един ефективно работещ оператор с подобна структура.

Регулаторните органи незабавно уведомяват Агенцията за решението за разпределение на разходите, като прилагат към уведомлението цялата съответна информация във връзка с решението. По-специално в решението за разпределение на разходите се описват подробно основанията за разпределяне на разходите между държавите членки, включително като се посочва следната информация:

- а) оценка на установените въздействия за всяка от съответните държави членки, включително по отношение на мрежовите тарифи;
- б) оценка на бизнес плана, посочен в параграф 3, буква б);
- в) положителните странични въздействия за региона или за Съюза като цяло, като сигурност на доставките, гъвкавост на системата, [] **солидарност** или иновации, които проектът може да породии;
- г) резултата от консултацията със съответните организатори на проекти.

Решението за разпределение на разходите се публикува.

6. Ако съответните национални регулаторни органи не успеят да постигнат съгласие относно инвестиционното искане в рамките на шест месеца от датата на получаване на искането от последния съответен национален регулаторен орган, те незабавно информират Агенцията.

В такъв случай или по **съвместно** искане от [] съответните национални регулаторни органи, решението по инвестиционното искане, включително относно посоченото в параграф 3 трансгранично разпределение на разходите, [] се взема от Агенцията в рамките на три месеца от датата, на която въпросът е повдигнат пред Агенцията.

Преди да вземе такова решение, Агенцията се консултира със съответните национални регулаторни органи и с организаторите на проекти. Посоченият във втора алинея тримесечен срок може да бъде удължен с допълнителен период от два месеца, в случай че Агенцията потърси допълнителна информация. Този допълнителен срок започва да тече от деня след получаването на пълната информация.

- (1) При оценката на Агенцията **се разглеждат всички съответни сценарии, установени съгласно член 12, и други сценарии за планиране на развитието на мрежата, [] като се дава възможност за надежден анализ на приноса на проекта от общ интерес за постигането на целите на енергийната политика на Съюза за декарбонизация, интеграция на пазара, конкуренция, устойчивост и сигурност на доставките []**.

Агенцията оставя на съответните национални органи възможността да определят начина, по който инвестиционните разходи се включват в тарифите в съответствие с трансграничното разпределение на разходите, предвидено към момента на прилагане на решението в съответствие с националното право.

Решението по инвестиционното искане, включващо трансграничното разпределение на разходите, се публикува. Прилагат се член 25, параграф 3, член 28 и член 29 от Регламент (ЕС) 2019/942.

7. Агенцията незабавно изпраща на Комисията копия на всички решения за разпределение на разходите, придружени от цялата съответна информация по отношение на всяко такова решение. Тази информация може да бъде представена в обобщен вид. Комисията запазва поверителността на чувствителната търговска информация.

8. Решенията за разпределение на разходите не засягат правото на ОПС да прилагат и на националните регулаторни органи да одобряват такси за достъп до мрежите в съответствие с член 6 от Директива (ЕС) 2019/944, член 32 от Директива 2009/73/ЕО, член 18, параграф 1 и параграфи 3—6 от Регламент (ЕС) 2019/943 и член 13 от Регламент (ЕО) № 715/2009.
9. Настоящият член не се прилага за проекти от общ интерес, които са получили освобождаване:
- а) от разпоредбите на членове 32, 33 и 34 и на член 41, параграфи 6, 8 и 10 от Директива 2009/73/ЕО в съответствие с член 36 от посочената директива;
 - б) от разпоредбите на член 19, параграфи 2 и 3 от Регламент (ЕС) 2019/943 или на член 6, член 59, параграф 7 и член 60, параграф 1 от Директива (ЕС) 2019/944 в съответствие с член 63 от Регламент (ЕС) 2019/943;
 - в) от правилата за отделяне или за достъп на трети страни в съответствие с член 64 от Регламент (ЕС) 2019/943 и член 66 от Директива (ЕС) 2019/944 или
 - г) в съответствие с член 17 от Регламент (ЕО) № 714/2009.
10. До [31 декември 2022 г.] [] Агенцията приема **препоръка за определяне на добри практики за обработване на инвестиционни искания за проекти от общ интерес. Препоръката се актуализира редовно при необходимост и с цел съгласуваност с принципите относно [] []** трансграничното споделяне на разходите за мрежи за възобновяема енергия, разположени в морето, посочени в член 15, параграф 1. [] При приемането или изменението на **препоръката Агенцията провежда обстоен процес на консултации с участието на всички съответни []** заинтересовани страни. []
11. Проектите от взаимен интерес се приравняват на проекти от общ интерес и са допустими за решения за трансгранично разпределение на разходите .
12. Когато в дадена държава членка няма ОПС, позоваванията на ОПС в настоящия член се прилагат *mutatis mutandis* за ОРС.

Член 17

Регулаторни стимули

- 1. Когато даден организатор на проект поема по-големи рискове при разработването, изграждането, експлоатацията или поддръжката в рамките на проект от общ интерес, попадащ в компетентността на националните регулаторни органи, в сравнение с нормално поеманите рискове при сравним инфраструктурен проект, държавите членки и националните регулаторни органи могат да осигурят предоставянето на подходящи стимули за такъв проект в съответствие с член 58, буква е) от Директива (ЕС) 2019/944, член 41, параграф 8 от Директива 2009/73/ЕО, член 18, параграф 1 и параграфи 3—6 от Регламент (ЕС) 2019/943 и член 13 от Регламент (ЕО) № 715/2009.**

Първата алинея не се прилага, когато проектът от общ интерес е получил освобождаване:

- а) от разпоредбите на членове 32, 33 и 34 и член 41, параграфи 6, 8 и 10 от Директива 2009/73/ЕО в съответствие с член 36 от посочената директива;**
- б) от разпоредбите на член 19, параграфи 2 и 3 от Регламент (ЕС) 2019/943 или освобождаване от разпоредбите на член 6, член 59, параграф 7 и член 60, параграф 1 от Директива (ЕС) 2019/944 в съответствие с член 63 от Регламент (ЕС) 2019/943;**
- в) в съответствие с член 36 от Директива 2009/73/ЕО;**
- г) в съответствие с член 17 от Регламент (ЕО) № 714/2009.**

2. Ако вземат решение за предоставяне на стимулите, посочени в параграф 1, националните регулаторни органи вземат предвид резултатите от анализа на разходите и ползите въз основа на методиката, изготвена в съответствие с член 11, и по-специално породените от проекта положителни странични въздействия за региона или за Съюза като цяло. Националните регулаторни органи анализират също и специфичните рискове, поемани от организаторите на проекта, взетите мерки за намаляване на риска и основанията за този рисков профил от гледна точка на нетното положително въздействие на проекта, сравнено с въздействието на по-нискорискова алтернатива. Отговарящите на условията за подобно стимулиране рискове включват по-специално рисковете, свързани с нови технологии на пренос, както на сушата, така и в морето, рисковете във връзка с непълното възстановяване на разходите и рисковете, свързани с развитието.
3. В решението се взема предвид специфичният характер на поетия риск и могат да се предоставят стимули, обхващащи *inter alia* следните мерки:
- а) правилата за инвестиции с предвидено увеличено натоварване в бъдещи периоди;
 - б) правилата за признаване на ефективно направените разходи преди пускането на проекта в експлоатация;
 - в) правилата за осигуряване на допълнителна възвръщаемост на капиталовложенията по проекта;
 - г) всякаква друга мярка, която бъде счетена за необходима и целесъобразна.
4. До [31 юли 2022 г.] всеки национален регулаторен орган изпраща на Агенцията своята методика и критериите, използвани за оценка на инвестициите в проекти за енергийна инфраструктура, както и на поеманите във връзка с тях по-големи рискове, актуализирани от гледна точка на най-новите промени в областта на законодателството, политиката, технологиите и пазара. В тази методика и критерии изрично се разглеждат и специфичните рискове, поемани от мрежите за възобновяема енергия, разположени в морето, посочени в приложение II, точка 1, буква д), и от проектите, които въпреки че са с ниски капиталови разходи, имат значителни оперативни разходи.

5. До [31 декември 2022 г.], като взема надлежно предвид информацията, получена в съответствие с параграф 4 от настоящия член, Агенцията улеснява споделянето на добри практики и прави препоръки в съответствие с член 6 от Регламент (ЕС) 2019/942 по отношение на:
- а) стимулите, посочени в параграф 1, въз основа на ориентировъчни показатели за най-добра практика от страна на националните регулаторни органи;
 - б) обща методика за оценка на поети по-високи рискове при инвестиции в проекти за енергийна инфраструктура.
6. До [31 март 2023 г.] всеки национален регулаторен орган публикува своята методика и критериите, използвани за оценка на инвестициите в проекти за енергийна инфраструктура, както и на поеманите във връзка с тях по-големи рискове.
7. Когато мерките, посочени в параграфи 5 и 6, не са достатъчни за гарантиране на навременно изпълнение на проектите от общ интерес, Комисията може да публикува указания във връзка с определените в настоящия член стимули.

ГЛАВА VII

ФИНАНСИРАНЕ

Член 18

Допустимост на проекти за получаване на финансова помощ от Съюза съгласно Регламент (ЕС)... [за създаване на Механизъм за свързване на Европа, както е предложен в COM(2018) 438]

1. Проектите от общ интерес, попадащи в определените в **член 25** и приложение II категории, са допустими за получаване на финансова помощ от Съюза под формата на безвъзмездни средства за проучвания и на финансови инструменти.
 2. Проектите от общ интерес, попадащи в категориите, определени в **член 25** и в приложение II, точка 1, букви а), б), в) и д) и точка 3, [] също са допустими за получаване на финансова помощ от Съюза под формата на безвъзмездни средства за строително-монтажни работи, при условие че изпълняват следните критерии:
 - а) анализът на разходите и ползите, свързани с конкретния проект, в съответствие с член 16, параграф 3, буква а) предоставя доказателства относно наличието на значителни положителни странични въздействия, като [] сигурност на доставките, гъвкавост на системата, [] **солидарност** или иновации;
 - б) за проекта има издадено решение за трансгранично разпределение на разходите в съответствие с член 16; или, що се отнася до проекти от общ интерес, попадащи в категорията, определена в приложение II, точка 3, когато не попадат в компетентността на националните регулаторни органи и поради това за тях не се издава решение за трансгранично разпределение на разходите, проектът има за цел трансгранично предоставяне на услуги, въвеждане на технологична иновация и гарантиране на безопасната експлоатация на трансграничната мрежа;
- []

в) проектът не може да бъде финансиран от пазара или посредством регулаторната рамка съгласно бизнес плана и други оценки, изготвени по-специално от потенциални инвеститори или кредитори или от националния регулаторен орган. В случая на решението за стимулите и неговата обосновка, посочена в член 17, параграф 2, тя се взема предвид при оценката на необходимостта за проекта от финансова помощ от Съюза.

3. Проектите от общ интерес, осъществявани в съответствие с процедурата, посочена в член 5, параграф 7, буква г), също са допустими за получаване на финансова помощ от Съюза под формата на безвъзмездни средства за строително-монтажни работи, ако изпълняват критериите, определени в параграф 2 от настоящия член.
4. Проектите от общ интерес, попадащи в категориите, определени в приложение II, точка 1, буква д), точка 2 и точка 5, също са допустими за получаване на финансова помощ от Съюза под формата на безвъзмездни средства за строително-монтажни работи, когато съответните организатори на проекти, **с оценка, извършена от съответния национален орган или, ако е приложимо, от националния регулаторен орган**, могат ясно да докажат наличието на значителни положителни странични въздействия от тези проекти, като [] сигурност на доставките, гъвкавост на системата, [] **солидарност** или иновации, и да предоставят ясни доказателства за тяхната липса на жизнеспособност от търговска гледна точка в съответствие с анализа на разходите и ползите, бизнес плана и оценките, извършени по-специално от потенциални инвеститори или кредитори, или ако е приложимо, от национален регулаторен орган.
5. **Проектите от общ интерес на островни територии, когато с тях се подкрепят новаторски и други решения с участието на най-малко две държави членки въз основа на анализ на разходите и ползите, също са допустими за получаване на финансова помощ от Съюза под формата на безвъзмездни средства за строително-монтажни работи, когато съответните организатори на проекти могат ясно да докажат с оценка, извършена от националния регулаторен орган: наличието на значителни положителни странични въздействия от тези проекти, като ефективен принос към сигурността на доставките, гъвкавост на системата или иновации, и да предоставят ясни доказателства за тяхната липса на жизнеспособност от търговска гледна точка в съответствие с анализа на разходите и ползите, бизнес плана и оценките, извършени по-специално от потенциални инвеститори или кредитори.**

6. Проектите от взаимен интерес се приравняват на проекти от общ интерес и са допустими за получаване на финансова помощ от Съюза, **също под формата на безвъзмездни средства за строително-монтажни работи, когато изпълняват критериите, определени в параграф 2, и когато проектът допринася за целите на Съюза в областта на енергетиката и климата.**

Член 19

Насоки за критериите за предоставяне на финансова помощ от Съюза

Специфичните критерии, определени в член 4, параграф 3, и параметрите, определени в член 4, параграф 5, се прилагат за целите на установяването на критерии за предоставяне на финансова помощ от Съюза в Регламент (ЕС)... [за създаване на Механизъм за свързване на Европа, както е предложен в COM(2018) 438]. **За проектите от общ интерес, попадащи в обхвата на член 25, се прилагат критериите за пазарна интеграция, сигурност на доставките, конкуренция и устойчивост.**

ГЛАВА VIII

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 20

Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.
2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 3, се предоставя на Комисията за срок от седем години, считано от [1 януари 2022 г.]. Комисията изготвя доклад относно делегирането на правомощия не по-късно от девет месеца преди изтичането на седемгодишния срок. Делегирането на правомощия се продължава мълчаливо за срокове с еднаква продължителност, освен ако Европейският парламент или Съветът не възразят срещу подобно продължаване не по-късно от три месеца преди изтичането на всеки срок.
3. Делегирането на правомощия, посочено в член 3, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. Оттеглянето поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна дата, посочена в решението. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.

Преди приемането на делегиран акт Комисията се консултира с експерти, определени от всяка държава членка в съответствие с принципите, залегнали в Междунституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество.

4. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и на Съвета.

5. Делегиран акт, приет съгласно член 3, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на същия акт на Европейския парламент и Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Посоченият срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.
6. Ако делегираният акт, приет от Комисията за конкретен списък на Съюза, не може да влезе в сила поради възражение от страна на Европейския парламент или на Съвета, Комисията незабавно свиква групите, за да се изготвят нови регионални списъци, като се вземат предвид основанията за възражението. Комисията приема във възможно най-кратък срок нов делегиран акт за установяване на списъка на Съюза на проекти от общ интерес и проекти от взаимен интерес.

[член 21 се заличава]

Член 21

Докладване и оценка

Комисията публикува не по-късно от 31 декември 2027 г. доклад за изпълнението на проектите от общ интерес **и проектите от взаимен интерес []** и го представя на Европейския парламент и Съвета. Този доклад съдържа оценка на:

- а) постигнатия напредък при планирането, разработването, изграждането и въвеждането в експлоатация на проекти от общ интерес **и проекти от взаимен интерес []**, избрани в съответствие с член 3, и когато е целесъобразно — закъсненията при изпълнението и други срещнати затруднения;

- б) финансовите средства, предвидени и изразходени от Съюза за проекти от общ интерес **и проекти от взаимен интерес** [], в сравнение с общата стойност на финансираните проекти от общ интерес;
- в) напредъка, постигнат по отношение на интегрирането на възобновяеми енергийни източници (**включително разположени в морето**) и намаляването на емисиите на парникови газове посредством планирането, разработването, изграждането и въвеждането в експлоатация на проекти от общ интерес **и проекти от взаимен интерес** [], подбрани в съответствие с член 3;

[]

- г) изменението на степента на свързаност между държавите членки в областта на електроенергетиката и **възобновяемите енергийни източници или нисковъглеродните газове, включително** водородния сектор, съответните изменения на енергийните цени, както и броя на случаите на аварии в мрежовите системи, техните причини и свързаните с тях разходи за икономиката;
- д) процеса на издаването на разрешения и участието на обществеността, и по-специално:
- i) средната и максималната обща продължителност на процесите на издаване на разрешения за проекти от общ интерес **и проекти от взаимен интерес** [], включително продължителността на всеки етап от процедурата преди подаване на заявление, в сравнение с предвидения времеви график за първоначалните възлови моменти, посочени в член 10, параграф 5;
 - ii) степента на противопоставяне на проектите от общ интерес **и проектите от взаимен интерес** [], по-специално броя на писмените възражения по време на процеса на обществена консултация и броя на съдебните производства;
 - iii) преглед на най-добрите и иновативни практики по отношение на участието на заинтересованите страни [];

- iv) **преглед на най-добрите и иновативни практики по отношение на смекчаването на въздействието върху околната среда, включително адаптирането към изменението на климата, по време на процеса на издаване на разрешения и осъществяване на проектите;**
- v) ефективността на схемите, предвидени в член 8, параграф 3, по отношение на спазването на сроковете, определени в член 10;
- ж) регулаторното третиране, и по-специално:
 - i) броя на проектите от общ интерес, за които са издадени решения за трансгранично разпределение на разходите в съответствие с член 16;
 - ii) **броя и вида на проектите от общ интерес, на които са предоставени специфични стимули в съответствие с член 17.**
- з) ефективността на настоящия регламент за приноса към целите в областта на климата и енергетиката за 2030 г. и [] за постигането на неутралност по отношение на климата до 2050 г.

Член 22

Информирание и публичност

Комисията създава и поддържа платформа за прозрачност, която е леснодостъпна за широката общественост чрез интернет. Тази платформа се актуализира редовно с информация от докладите, посочени в член 5, параграф 1, и от уебсайта, посочен в член 9, параграф 7. В платформата се съдържа следната информация:

- а) обща актуализирана информация, включително географски данни, за всеки проект от общ интерес;
- б) плана за изпълнение на всеки проект от общ интерес **и проект от взаимен интерес** [], както е определено в член 5, параграф 1, представена по начин, който позволява оценяването на напредъка при изпълнението във всеки един момент;

- в) основните очаквани ползи и разходи във връзка с проектите, с изключение на чувствителната търговска информация;
- г) списъка на Съюза;
- д) финансовите средства, предвидени и изразходвани от Съюза за всеки проект от общ интерес.
- е) **връзките към националния наръчник за процедурите, посочен в член 9;**
- ж) **съществуващите проучвания и планове на морските басейни за всеки приоритетен коридор за електроенергийни мрежи, разположени в морето, без да се засягат каквито и да били права на интелектуална собственост.**

Член 23

Преходни разпоредби

Настоящият регламент не се отнася за отпускането, продължаването или изменението на финансовата помощ, предоставяна от Комисията в съответствие с Регламент (ЕС) № 1316/2013 на Европейския парламент и на Съвета². **Разпоредбите на глава III не се прилагат за проекти от общ интерес, които са в процес на предоставяне на разрешение и за които организаторът на проекта е внесъл документацията за заявка преди 16 ноември 2013 г.**

Член 24

Преходен период

1. **В рамките на преходен период специалните активи за водород, преоборудвани от активи за природен газ, попадащи в категорията енергийна инфраструктура, посочена в приложение II, точка 3, може да се използват за транспортиране или съхранение на предварително определена смес от водород с природен газ или биометан.**

² Регламент (ЕС) № 1316/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. за създаване на Механизъм за свързване на Европа, за изменение на Регламент (ЕС) № 913/2010 и за отмяна на регламенти (ЕО) № 680/2007 и (ЕО) № 67/2010, ОВ L 348, 20.12.2013 г., стр. 129.

2. През преходния период организаторите на проекти си сътрудничат тясно при разработването и изпълнението на проекти, за да се гарантира оперативната съвместимост на съседни мрежи.
3. Този преходен период приключва на 31 декември 2029 г., но допустимостта за получаване на финансова помощ от Съюза съгласно член 18 приключва на 31 декември 2027 г. Организаторът на проекта предоставя доказателства как до края на този преходен период активите, посочени в параграф 1, ще престанат да бъдат активи за природен газ и ще бъдат преоборудвани в специални активи за водород, както е посочено в приложение II, точка 3, както и увеличеното използване на водород през преходния период. Доказателствата включват оценка на предлагането и търсенето на възобновяем или нисковъглероден водород, както и изчисление на намалението на емисиите на парникови газове, постигнато благодарение на проекта.
4. При оценката на кандидатстващите проекти, попадащи в обхвата на настоящия член, групите и Комисията гарантират, че те са проектирани с оглед на създаването до края на преходния период на специални активи за водород и не водят до удължаване на жизнения цикъл на природния газ, както и че е осигурена оперативна съвместимост на съседните мрежи през границите.

Член 25

Дерогация

1. Чрез дерогация от член 3, член 4, параграф 1, букви а) и б), член 4, параграф 5, член 16, параграф 3, буква а) и ПРИЛОЖЕНИЯ I, II и III, в случая на Кипър и Малта, които все още не са свързани с трансевропейската газова мрежа, проектите в процес на разработване или планиране, на които е предоставен статут на проекти от общ интерес съгласно Регламент (ЕС) № 347/2013 и които са необходими за осигуряването на постоянна междусистемна свързаност на Кипър и Малта с трансевропейската газова мрежа, запазват статута си на проекти от общ интерес съгласно посочения регламент с всички съответни права и задължения. Тези проекти гарантират в бъдеще възможността за достъп до нови енергийни пазари, включително за водород.

2. Настоящата дерогация се прилага, докато всяка от държавите членки не бъде пряко свързана с трансевропейската газова мрежа.

Член 26

Изменение на Регламент (ЕО) № 715/2009

В член 8, параграф 10 от Регламент (ЕО) № 715/2009 първата алинея се заменя със следното:

„ЕМОПС за газ приема и публикува плана за развитие на мрежата в целия Съюз, посочен в параграф 3, буква б), веднъж на всеки две години. Планът за развитие на мрежата в целия Съюз включва моделиране на интегрираната мрежа, включително мрежите за водород, разработване на сценарии, европейска прогноза за адекватността на доставките и оценка на устойчивостта на системата.“.

Член 27

Изменение на Директива 2009/73/ЕО

В член 41, параграф 1 от Директива 2009/73/ЕО се добавя следната буква х):

„х) да изпълнява задълженията, определени в член 3, член 5, параграф 7, член 14, член 15, член 16 и член 17 от [Регламента за TEN-E, както е предложен в COM(2020) 824].“.

Член 28

Изменение на Директива (ЕС) 2019/944

В член 59, параграф 1 от Директива (ЕС) 2019/944 се добавя следната буква щц):

„щц) изпълнява задълженията, определени в член 3, член 5, параграф 7, член 14, член 15, член 16 и член **17** от [Регламента за TEN-E, както е предложен в COM(2020) 824].“.

Член 29

Изменение на Регламент (ЕС) 2019/943

В член 48 от Регламент (ЕО) 2019/943 първото изречение се заменя със следното:

„Планът за развитие на мрежата в целия Съюз, посочен в член 30, параграф 1, буква б), включва моделиране на интегрираната мрежа, включително разработване на сценарии и оценка на устойчивостта на системата. **Съответните входящи параметри за моделирането, като допускания относно цените на горивата и въглеродните емисии или относно инсталации, свързани с възобновяеми енергийни източници, са в пълно съответствие с оценката на адекватността на европейските ресурси, изготвена в съответствие с член 23.**“.

Член 30

Изменение на Регламент (ЕС) 2019/942

В член 11 от Регламент (ЕС) 2019/942 букви в) и г) се заменят със следното:

- в) изпълнява задълженията, определени в член 5, член 11, параграфи 2, 8, 9 и 10, член 12, член 13 и член **17**, както и в и приложение III, **раздел 2**, точка 12 от [Регламента за TEN-E, както е предложен в COM(2020) 824];

- г) приема решения за одобряване на незначителни промени в методиките за анализ на разходите и ползите в съответствие с член 11, параграф 6 и по инвестиционни искания, включително за трансгранично разпределение на разходите в съответствие с член 16, параграф 6 от [Регламента за TEN-E, както е предложен в COM(2020) 824].

Член 31

Отмяна

Регламент (ЕС) № 347/2013 се отменя, считано от [1 януари 2022 г.]. С настоящия регламент не се поражда права за проектите, изброени в приложенията към Регламент (ЕС) № 347/2013.

Член 32

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Той се прилага от [1 януари 2022 г.].

ПРИЛОЖЕНИЕ I

ПРИОРИТЕТНИ КОРИДОРИ И ОБЛАСТИ НА ЕНЕРГИЙНАТА ИНФРАСТРУКТУРА

1. ПРИОРИТЕТНИ ЕЛЕКТРОПРЕНОСНИ КОРИДОРИ

- 1) Електроенергийни междусистемни връзки север — юг в Западна Европа („NSI West Electricity“): междусистемни връзки между държавите членки от региона и със средиземноморския район, включително Иберийския полуостров, по-специално за интегриране на електроенергия от възобновяеми енергийни източници, [] за укрепване на вътрешните електроенергийни инфраструктури с цел засилване на пазарната интеграция на региона **и за прекратяване на изолацията на Ирландия.**

Обхванати държави членки: Австрия, Белгия, **Дания**, Франция, Германия, Ирландия, Италия, Люксембург, Нидерландия, Малта, Португалия и Испания;

- 2) Електроенергийни междусистемни връзки север — юг в Централна източна и Югоизточна Европа („NSI East Electricity“): междусистемни връзки и вътрешни електропроводи по направленията север — юг и изток — запад за доизграждане на вътрешния пазар, [] интегриране на електропроизводството от възобновяеми енергийни източници **и прекратяване на изолацията на Кипър.**

Обхванати държави членки: Австрия, България, Хърватия, Чешка република, Кипър, Германия, Гърция, Унгария, Италия, Полша, Румъния, Словакия и Словения;

- 3) План за взаимосвързване на Балтийския енергиен пазар в областта на електроенергетиката („BEMIP Electricity“): междусистемни връзки и вътрешни електропроводи в района на Балтийско море, за да се насърчи пазарната интеграция, като същевременно се интегрират растящите дялове електроенергия от възобновяеми източници в региона.

Обхванати държави членки: Дания, Естония, Финландия, Германия, Латвия, Литва, Полша и Швеция.

2. ПРИОРИТЕТНИ КОРИДОРИ ЗА ЕЛЕКТРОЕНЕРГИЙНИ МРЕЖИ, РАЗПОЛОЖЕНИ В МОРЕТО

- 4) Електроенергийна мрежа, разположена в северните морета („NSOG“): развитие на интегрирана разположена в морето електроенергийна мрежа и свързаните с нея междусистемни връзки в Северно море, Ирландско море, **Келтско море**, Ламанша, Балтийско море и съседните води, предназначена за пренос на електроенергия от инсталации на база възобновяеми енергийни източници, разположени в морето, до центрове за потребление и акумулиране, както и за увеличаване на трансграничния обмен на електроенергия.

Обхванати държави членки: Белгия, Дания, Франция, Германия, Ирландия, Люксембург, Нидерландия и Швеция;

- 5) План за взаимосвързване на Балтийския енергиен пазар в областта на мрежите, разположени в морето („BEMIP offshore“): развитие на интегрирана разположена в морето електроенергийна мрежа и свързаните с нея междусистемни връзки в Балтийско море и съседните води, предназначена за пренос на електроенергия от инсталации на база възобновяеми енергийни източници, разположени в морето, до центрове за потребление и акумулиране, както и за увеличаване на трансграничния обмен на електроенергия.

Обхванати държави членки: Дания, Естония, Финландия, Германия, Латвия, Литва, Полша и Швеция;

- 6) Електроенергийна мрежа, разположена в южни и **западни** [] морета: развитие на интегрирана разположена в морето електроенергийна мрежа и свързаните с нея междусистемни връзки в Средиземно море (**включително Кадиския залив**) [] и съседните води, предназначена за пренос на електроенергия от инсталации на база възобновяеми енергийни източници, разположени в морето, до центрове за потребление и акумулиране, както и за увеличаване на трансграничния обмен на електроенергия.

Обхванати държави членки: [] Франция, **Гърция**, Италия, Малта, [] **Португалия** [] и Испания;

- 7) Електроенергийна мрежа, разположена в южни и **източни** [] морета: развитие на интегрирана разположена в морето електроенергийна мрежа и свързаните с нея междусистемни връзки в [] **Средиземно море, Черно море и съседните води**, предназначена за пренос на електроенергия от инсталации на база възобновяеми енергийни източници, разположени в морето, до центрове за потребление и акумулиране, както и за увеличаване на трансграничния обмен на електроенергия.

Обхванати държави членки: **България, Кипър, Хърватия, Гърция, Италия, Румъния и Словения**;

- 8) (въз основа на първоначалната точка 7) Електроенергийна мрежа, разположена в **Атлантическия океан** []: развитие на интегрирана разположена в морето електроенергийна мрежа и свързаните с нея междусистемни връзки във водите на Северния Атлантически океан, предназначена за пренос на електроенергия от инсталации на база възобновяеми енергийни източници, разположени в морето, до центрове за потребление и акумулиране, както и за увеличаване на трансграничния обмен на електроенергия.

Обхванати държави членки: Франция, Ирландия, Португалия и Испания.

3. ПРИОРИТЕТНИ КОРИДОРИ ЗА ПРЕНОС НА ВОДОРОД И ЕЛЕКТРОЛИЗБОРИ

- 9) Междусистемни връзки за водород в Западна Европа („HI West“): инфраструктура за водород — **включително промяната на предназначението на газова инфраструктура** — създаваща условия за развитието на интегрирана опорна мрежа за водород, **пряко или непряко (чрез междусистемна връзка с [] трета държава [])**, която свързва държавите в региона, отговаря на техните специфични нужди от инфраструктура за водород и способства за развитието на мрежа за транспортиране на водород, обхващаща целия ЕС.

Електролизбори: подпомагащи внедряването на съоръжения за преобразуване на електроенергия в газ, чиято цел е да се създадат предпоставки за намаляване на емисиите на парникови газове и да се допринесе за сигурната, ефикасна и надеждна работа на системите и за интегрирането на интелигентни енергийни системи.

Обхванати държави членки: Австрия, Белгия, **Чешка република**, Дания, Франция, Германия, Ирландия, Италия, Люксембург, Малта, Нидерландия, Португалия и Испания;

- 10) Междусистемни връзки за водород в Централна източна и Югоизточна Европа („HI East“): инфраструктура за водород — **включително промяната на предназначението на газова инфраструктура** — създаваща условия за развитието на интегрирана опорна мрежа за водород, **пряко или непряко (чрез междусистемна връзка с [] трета държава [])**, която свързва държавите в региона, отговаря на техните специфични нужди от инфраструктура за водород и способства за развитието на мрежа за транспортиране на водород, обхващаща целия ЕС.

Електролизьори: подпомагащи внедряването на съоръжения за преобразуване на електроенергия в газ, чиято цел е да се създадат предпоставки за намаляване на емисиите на парникови газове и да се допринесе за сигурната, ефикасна и надеждна работа на системите и за интегрирането на интелигентни енергийни системи.

Обхванати държави членки: Австрия, България, Хърватия, Кипър, Чешка република, Германия, Гърция, Унгария, Италия, Полша, Румъния, Словакия и Словения;

- 11) План за взаимосвързване на Балтийския енергиен пазар в областта на водорода („BEMIP Hydrogen“): инфраструктура за водород — **включително промяната на предназначението на газова инфраструктура** — създаваща условия за развитието на интегрирана опорна мрежа за водород, **пряко или непряко (чрез междусистемна връзка с [] трета държава[])**, която свързва държавите в региона, отговаря на техните специфични нужди от инфраструктура за водород и способства за развитието на мрежа за транспортиране на водород, обхващаща целия ЕС.

Електролизьори: подпомагащи внедряването на съоръжения за преобразуване на електроенергия в газ, чиято цел е да се създадат предпоставки за намаляване на емисиите на парникови газове и да се допринесе за сигурната, ефикасна и надеждна работа на системите и за интегрирането на интелигентни енергийни системи.

Обхванати държави членки: Дания, Естония, Финландия, Германия, Латвия, Литва, Полша и Швеция.

4. ПРИОРИТЕТНИ ТЕМАТИЧНИ ОБЛАСТИ

- 12) Внедряване на интелигентни електроенергийни мрежи: възприемане на технологии за интелигентни електроенергийни мрежи в целия Съюз с цел да се постигне ефективна интеграция на поведението и действията на всички потребители, присъединени към електроенергийната мрежа, по-специално на производството на големи количества електроенергия от възобновяеми източници или от разпределени енергийни източници и на реакцията на потребителите.

Обхванати държави членки: всички;

- 13) Трансгранична мрежа за въглероден диоксид: развитие на инфраструктура за пренос и **съхранение** на въглероден диоксид между държавите членки и **със съседни трети държави** с оглед на внедряването на технологии за улавяне и съхраняване на въглероден диоксид, **както и за оползотворяване [] на CO₂ за синтетични горивни газове, с което се постига трайно неутрализиране на въглеродния диоксид.**

Обхванати държави членки: всички;

- 14) Интелигентни газопреносни мрежи: възприемане на технологии за интелигентни газопреносни мрежи в целия Съюз с цел да се постигне ефективна интеграция в газопреносната мрежа на разнородни източници на нисковъглеродни и **по-специално на възобновяеми** газове, да се подкрепи внедряването на иновативни **цифрови и други** решения за управление на мрежите и да се способства за интегрирането на интелигентния енергиен сектор и за реакцията на потребителите, **както и необходимите физически подобрения за интегрирането на нисковъглеродни и по-специално възобновяеми газове.**

Обхванати държави членки: всички.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

КАТЕГОРИИ ЕНЕРГИЙНА ИНФРАСТРУКТУРА

Категориите енергийна инфраструктура, които следва да се развиват с цел осъществяване на приоритетите за енергийната инфраструктура, изброени в приложение I, са следните:

- 1) относно електроенергията:
 - а) **всяко физическо оборудване, проектирано да позволява пренос на електроенергия с високо и свръхвисоко напрежение, включително въздушни електропроводи за високо напрежение, като се имат предвид вътрешните електропроводи в държавите членки (включително връзките между островите) и междусистемните връзки между държавите членки [], ако са проектирани за напрежение 220 kV или по-високо, и подземни и подводни кабелни електропроводи, ако са проектирани за напрежение 150 kV или по-високо. За малки изолирани системи и някои държави членки (ако е приложимо и обосновано) границите на напрежението може да бъдат намалени до максималното напрежение, използвано в системата;**
 - б) **съоръжения за акумулиране на енергия в електроенергийната система [] постоянно или временно в наземна или подземна инфраструктура или в геоложки обекти, при условие че те са директно свързани към електропроводи за високо напрежение и електроразпределителни линии, проектирани за напрежение 110 kV или по-високо. За малки изолирани системи и някои държави членки (ако е приложимо и обосновано) границите на напрежението може да бъдат намалени до максималното напрежение, използвано в системата;**
 - в) всякакво оборудване или инсталации, които са от основно значение за безопасната, сигурна и ефективна работа на системите, посочени в букви а) и б), включително системите за защита, слеене и управление за всички напрежения и подстанции;

- г) **интелигентни електроенергийни мрежи: всякакво оборудване или инсталации, цифрови системи и компоненти, интегриращи** информационни и комуникационни технологии (ИКТ) посредством оперативни цифрови платформи, системи за управление и сензорни технологии на равнището на преносните мрежи и на разпределителните мрежи за средно **и високо** напрежение с цел изграждане на по-ефективни и интелигентни преносни и разпределителни мрежи, увеличаване на способността, за интегриране на нови форми за производство, акумулиране и потребление на енергия и подпомагане на нови бизнес модели и пазарни структури;
- д) всякакво оборудване или инсталации, които попадат в категорията, посочена в буква а), и имат двойна функционалност: междусистемна свързаност и [] **система за свързване на мрежата []** в морето от обекти за производство, разположени в морето, до две или повече [] **държави членки и трети държави, участващи в проекти от общ интерес и проекти от взаимен интерес, включително държави членки без излаз на море [], както и** всякакви съседни съоръжения или инсталации, които са разположени в морето и имат основно значение за безопасната, сигурна и ефективна експлоатация, включително системи за защита, следене и управление, и необходимите подстанции, ако те също гарантират оперативна съвместимост, наред с другото, съвместимост на интерфейсите между различни технологии („мрежи за енергия от възобновяеми източници, разположени в морето“). **Това включва и удължаването на посоченото оборудване до сушата и укрепването на вътрешната електроенергийна мрежа, необходими за осигуряването на адекватна и надеждна преносна мрежа и за снабдяването на държавите членки без излаз на море с електроенергия, произведена в морето [].**

2) относно интелигентните газопреносни мрежи:

всяко от следните съоръжения или инсталации, предназначени за създаване на възможности или за улесняване на интегрирането в **газовата** мрежа на **разнородни** нисковъглеродни и **по-специално възобновяеми** газове (включително биометан или водород): цифрови системи и компоненти, интегриращи ИКТ, системи за управление и сензорни технологии с цел осигуряване на възможност за интерактивно и интелигентно следене, измерване, контрол на качеството и управление на производството, транспортирането, разпределението, **съхранението** и потреблението на газ в газовата мрежа. Освен това тези проекти могат също да включват съоръжения, които създават възможност за реверсивно подаване на газ от разпределителното към преносното ниво и съответните необходими **физически** модернизации на съществуващата мрежа с цел **интегриране на нисковъглеродните и по-специално възобновяемите газове**.

3) относно водорода:

- а) преносни тръбопроводи за транспортиране на водород, които предоставят достъп на множество ползватели на мрежата въз основа на прозрачни и недискриминиращи условия и се състоят основно от тръбопроводи за транспортиране на водород под високо налягане [];
- б) [] хранилища, свързани с посочените в буква а) тръбопроводи за транспортиране на водород под високо налягане;
- в) съоръжения за приемане, съхранение и регазификация и понижаване на налягането на втечнен водород или на водород, вграден в други химични вещества, с цел подаването на водорода в мрежата, **ако е приложимо**;
- г) всякакво оборудване или инсталации, които са от основно значение за безопасната, сигурна и ефективна работа на системата за водород или за осигуряване на възможност за реверсивно подаване на водород, включително компресорни станции и **станции за втечняване**;

- д) **всякакво оборудване или инсталации, позволяващи използването на водород или горива, получени от водород, в транспортния сектор в рамките на основната мрежа на TEN-T [].**

Всеки от изброените активи [] може да е създаден чрез ново строителство или чрез преоборудване на **активи** за природен газ, в **специални активи** за водород [], или чрез комбинация от двата способа.

[]

[]

- 4) **относно съоръженията за електролиза:**

- а) електролизьори: i) [] с дял не по-малко от [] **100 MW** мощност в даден проект, ii) **чието производство на възобновяем или нисковъглероден водород, по-специално от възобновяеми източници, съответства на изискването за намаление на емисиите от парникови газове през целия жизнен цикъл със 70 % спрямо емисиите на използваното за сравнение изкопаемо гориво, възлизащи на 94 g CO₂e/MJ [].** Намаленията на емисиите на парникови газове през целия жизнен цикъл се изчисляват по методиката, посочена в член 28, параграф 5 от Директива (ЕС) 2018/2001, или като вместо нея се използва стандарт ISO 14067 или ISO 14064-1. **Емисиите на парникови газове през целия жизнен цикъл трябва да включват непреките емисии.** Количествените стойности на намаленията на емисиите на парникови газове в рамките на цялостния жизнен цикъл се проверяват в съответствие с член 30 от Директива (ЕС) 2018/2001, когато е приложимо, или от независимо трето лице, и iii) имат също така функция, свързана с мрежата, **особено с оглед на общата гъвкавост на системата и общата ефикасност на системата на електроенергийните мрежи и мрежите за водород;**
- б) оборудване, свързано с електролизьорите.

5) относно въглеродния двуокис:

- а) специално предвидени за целта газопроводи, различни от тези на газопроводната мрежа за транспортиране от находището, използвани за транспортиране на въглероден диоксид, получен от повече от един източник, [] с цел постоянно геоложко съхраняване на въглероден диоксид в съответствие с Директива 2009/31/ЕО на Европейския парламент и на Съвета³;
- б) съоръжения за втечняване и [] съхраняване на въглероден диоксид с оглед на последващото му транспортиране. **Без да се засягат онези държави членки, в които съхранението на CO₂ в геоложки образувания е забранено, т[]ова [] включва също така инфраструктура в рамките на геоложко образувание, използвано за постоянно геоложко съхраняване на въглероден диоксид, която не включва използването на CO₂ за повишено извличане на въглеводород съгласно Директива 2009/31/ЕО и съответните наземни съоръжения и съоръжения за нагнетяване. Инфраструктурата за съхранение в геоложки образувания, приложима към настоящия регламент, е ограничена до съответните наземни съоръжения и съоръжения за нагнетяване, необходими за трансграничния пренос и съхранение на CO₂;**
- в) всякакво оборудване или инсталации, които са от основно значение за правилната, сигурна и ефективна работа на въпросната система, включително системи за защита, слеене и управление.

³ ОВ L 140, 5.6.2009 г., стр. 114.

ПРИЛОЖЕНИЕ III

РЕГИОНАЛНИ СПИСЪЦИ НА ПРОЕКТИ []

1. ПРАВИЛА ЗА ГРУПИ

- 1) По отношение на енергийната инфраструктура, попадаща в компетентността на националните регулаторни органи, [] всяка група се състои от представители на държавите членки, националните регулаторни органи, ОПС, както и Комисията, Агенцията, **ООРСЕС** и ЕМОПС за електроенергия или ЕМОПС за газ [] [].

За другите категории енергийна инфраструктура всяка група се състои от представители на държавите членки, организаторите на проекти, имащи отношение към съответните приоритети, посочени в приложение I, и Комисията [].

- 2) В зависимост от броя на проектите, кандидатстващи за включване в списъците на Съюза, от недостатъците в регионалната инфраструктура и от развитието на пазара групите и техните органи за вземане на решения могат да се разделят, обединяват или да заседават в различни конфигурации, както е необходимо за обсъждането на въпроси, които са общи за всички групи или се отнасят само до конкретни региони. Тези въпроси може да са свързани с междурегионалната последователност или с броя предложени проекти, включени в проектите на регионалните списъци, за които съществува опасност да станат неуправляеми.
- 3) Всяка група организира своята работа в съответствие с регионалните усилия за сътрудничество съгласно член 61 от Директива (ЕС) 2019/944, член 7 от Директива 2009/73/ЕО, член 34 от Регламент (ЕС) 2019/943 и член 12 от Регламент (ЕО) № 715/2009 и други съществуващи структури за регионално сътрудничество.

- 4) Както е целесъобразно с оглед на изпълнението на съответните приоритетни **коридори и тематични области**, определени в приложение I, всяка група кани организаторите на проект, потенциално отговарящ на изискванията за подбор като проект от общ интерес, както и представители на национални администрации, на регулаторни органи и на ОПС от трети държави. Решението за отправяне на покана към представители на трети държави се основава на консенсус.
- 4а) **За коридорите, определени в приложение I, точка 2, по целесъобразност всяка група кани представители на държавите членки без излаз на море, компетентните органи, националните регулаторни органи, ОПС и организаторите на проект, потенциално отговарящ на условията за подбор като проект от общ интерес.**
- 5) Всяка група кани по целесъобразност организациите, представляващи съответните заинтересовани страни, **включително представители на трети държави**, и ако бъде счтено за целесъобразно — самите заинтересовани страни, **да изразят конкретния си опит**, включително производители, оператори на разпределителни системи, доставчици, потребители и **установени в ЕС организации** за опазване на околната среда. Групата може да организира изслушвания или консултации, когато това е необходимо за изпълнението на нейните задачи.
- 6) По отношение на заседанията на групите всяка група публикува на платформа, достъпна за заинтересованите страни, своите вътрешни правила, актуален списък на организациите, членуващи в групата, редовно актуализирана информация относно напредъка на дейностите, дневен ред на заседанията и протоколи от заседанията, ако са налични. Разискванията на органите за вземане на решения на групите и класирането на проектите в съответствие с член 4, параграф 5 са поверителни. **Всички решения относно функционирането и работата на регионалните групи се вземат с консенсус.**
- 7) Комисията, Агенцията и групите се стремят към съгласуваност между различните групи. За тази цел Комисията и Агенцията осигуряват, когато е целесъобразно, обмен на информация сред съответните групи относно всички дейности, представляващи междурегионален интерес.
- 8) Участието на националните регулаторни органи и на Агенцията в групите не застрашава изпълнението на техните цели и задължения съгласно настоящия регламент или съгласно членове 58, 59 и 60 от Директива (ЕС) 2019/944 и членове 40 и 41 от Директива 2009/73/ЕО или съгласно Регламент (ЕС) 2019/942.

2. ПРОЦЕС ЗА СЪСТАВЯНЕ НА РЕГИОНАЛНИ СПИСЪЦИ

- 1) Организатори на проекти, потенциално отговарящи на изискванията за подбор като проекти от общ интерес **или от взаимен интерес**, за които целта е да придобият [] **някой** от тези статуты [], подават заявление за избиране като проект от общ интерес **или от взаимен интерес** до групата, което съдържа:
 - а) оценка на техните проекти по отношение на приноса за осъществяването на приоритетите, определени в приложение I;
 - б) анализ на изпълнението на съответните критерии, дефинирани в член 4;
 - в) за проекти, постигнали достатъчна степен на зрелост, анализ на разходите и ползите, изготвен конкретно за дадения проект, основаващ се на методиките, разработени от ЕМОПС за електроенергия и ЕМОПС за газ съгласно член 11;
 - г) **за проекти от взаимен интерес — писмата за подкрепа от правителствата на пряко засегнатите държави, с които те изразяват подкрепата си за проекта, или други необвързващи споразумения; []**
 - д) всяка друга информация, имаща отношение към оценката на проекта.

Тази информация се предоставя на органа за вземане на решения на съответната регионална група, НРО и ЕМОПС.

- 2) Всички получатели са длъжни да спазват поверителността на чувствителната от търговска гледна точка информация.
- 3) Предложените проекти от общ интерес за пренос и акумулиране на електроенергия, които попадат в категориите, определени в приложение II, точка 1, букви а), б), в) и д), са част от последния наличен **десетгодишен план за развитие на мрежата []** в областта на електроенергията в целия Съюз, разработен от ЕМОПС за електроенергия съгласно член 30 от Регламент (ЕС) 2019/943. Предложените проекти от общ интерес за пренос и акумулиране на електроенергия, попадащи в категориите, определени в приложение II, точка 1, буква д), произтичат от [] развитието на интегрираните мрежи в морето **и укрепването на мрежите []** съгласно член 14, параграф 2 и са съгласувани с тях.

- 4) Считано от 1 януари 2024 г. предложените проекти от общ интерес за водород, които попадат в категориите, определени в приложение II, точка 3, са част от последния наличен десетгодишен план за развитие на мрежата [].
- 5) До 30 юни 2022 г. и след това за всички десетгодишни планове за развитие на мрежата в целия Съюз ЕМОПС за електроенергия и ЕМОПС за газ издават актуализирани насоки относно включването на проекти в съответните им десетгодишни планове за развитие на мрежата в целия Съюз, посочени в точки 3 и 4, за да гарантират равнопоставеност и прозрачност на процеса [].

ЕМОПС за електроенергия и ЕМОПС за газ провеждат консултации с Комисията и с Агенцията относно проектите на съответните им насоки за включване на проекти в десетгодишните планове за развитие на мрежата в целия Съюз и вземат предвид препоръките, отправени от Комисията и от Агенцията, преди публикуването на окончателните насоки.

- 6) Предложените проекти за транспортиране на въглероден диоксид, които попадат в категорията, определена в приложение II, точка 5, се представят като част от план, разработен от поне две държави членки, за развитие на трансгранична инфраструктура за транспортиране и съхраняване на въглероден диоксид, който план се представя на Комисията от заинтересованите държави членки или от организации, определени от тези държави членки.

7) **Прилагане на критериите за подбор**

- а) **ЕМОПС за електроенергия [] и ЕМОПС за газ [] представят на групата методиката за оценка, която използват за оценяване на критериите за подбор в десетгодишния план за развитие на мрежата.**

б) **За проектите, които попадат в компетентността на националните регулаторни органи [], националните регулаторни органи и ако е необходимо — Агенцията, проверяват, когато е възможно в контекста на регионалното сътрудничество съгласно член 61 от Директива (ЕС) 2019/944 и член 7 от Директива 2009/73/ЕО, последователното прилагане на критериите и на методиката за анализ на разходите и ползите и оценяват трансграничното им значение. Те представят оценката си на групата. Комисията гарантира, че критериите и методиките, посочени в член 4 и приложение IV, се прилагат по хармонизиран начин, за да се гарантира съгласуваност между регионалните групи.**

8) [] **За всички останали проекти** Комисията оценява прилагането на критериите, определени в член 4. Комисията взема също така предвид потенциала за разширяване в бъдеще чрез включване на допълнителни държави членки. Комисията представя оценката си на групата. **Групата се състои от представители на държавите членки, националните регулаторни органи, ОПС, както и Комисията, Агенцията, ЕМОПС за електроенергия или ЕМОПС за газ и според случая, организатори на проекти. За проекти, кандидатстващи като проект от взаимен интерес, се канят представители и регулаторни органи на трети държави.**

9) **Становища и одобрения на държавите членки:** всяка държава членка, за чиято територия предложен проект не се отнася, но за която предложеният проект може да има потенциално нетно положително въздействие или потенциален значителен ефект, като например за околната среда или за експлоатацията на енергийната инфраструктура на територията ѝ, може да представи на групата становището си, в което да определи ясно своя интерес. **За всяко отделно предложение за проект от общ интерес и/или от взаимен интерес се изисква одобрение от държавите членки, с чиято територия е свързан проектът; в случай че държава членка не даде своето одобрение, тя представя своите мотиви за това на съответната група;**

- 10) [] Групата разглежда при поискване от страна на държава — членка на групата, представените от държавата членка в съответствие с член 3, параграф 3 обосновани мотиви, поради които тя не одобрява проект от общ интерес или проект от взаимен интерес, отнасящ се до нейната територия. **Групата оценява и гарантира прилагането на принципа „енергийната ефективност на първо място“ по отношение на установяването на регионалните нужди от инфраструктура и по отношение на всеки от кандидатстващите проекти от общ интерес или проекти от взаимен интерес. Тази оценка включва, наред с друго, управлението на търсенето, възможни пазарни договорености, прилагането на цифрови решения, санирането на сгради. Групата препоръчва тяхното прилагане като приоритетно решение всеки път щом се прецени, че са икономически по-ефективни от гледна точка на цялата система, отколкото ако се изгради нова инфраструктура за доставки.**
- 11) **Класиране:** Групата провежда заседания, за да разгледа и класира предложените проекти, [] **оценени съгласно предходните точки**, като взема предвид оценката на регулаторните органи или оценката на Комисията, когато става въпрос за проекти, които не попадат в компетентността на националните регулаторни органи. **Групата се състои от органа за вземане на решения на регионалната група и НРО. Разискванията са поверителни.**
- 12) **Становище на ACER:** Изготвените от групите проекти за регионални списъци, съдържащи предложените проекти, които попадат в компетентността на националните регулаторни органи, както и всички становища съгласно точка 9, се предават на Агенцията шест месеца преди датата на приемане на списъка за Съюза. Проектите за регионални списъци и придружаващите ги становища се оценяват от Агенцията в рамките на три месеца от датата на получаването им. Агенцията представя становище относно проектите за регионални списъци, по-специално относно последователното прилагане на критериите и на анализа на разходите и ползите във всички региони. Становището на Агенцията се приема в съответствие с процедурата, посочена в член 22, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2019/942.
- 13) Ако въз основа на **проектите на** [] регионални списъци и след като се вземе предвид становището на Агенцията, общият брой на проектите [], предложени за включване в списъка на Съюза, превишава броя, който би могъл да бъде управляван, Комисията **препоръчва на** [] всяка една от заинтересованите групи да не включва в **регионалния** списък [] проекти, които са класирани с най-нисък приоритет от съответната група в съответствие с класацията, изготвена съгласно член 4, параграф 5.

[] 14) [] В рамките на един месец от датата на получаване на становището на Агенцията органът за вземане на решения на всяка група приема своя окончателен регионален списък на предложени проекти от общ интерес и проекти от взаимен интерес, при спазване на разпоредбите, установени в член 3, параграф 3, като се основава на предложението на групите и взема предвид становището на Агенцията и оценката на националните регулаторни органи, представена в съответствие с точка 7, или оценката на Комисията, представена в съответствие с точка 8 — когато става дума за проекти, попадащи в компетентността на националните регулаторни органи, и препоръката от Комисията, целяща запазването на управляем общ брой проекти от общ интерес, особено по границите, във връзка с конкуриращи се или потенциално конкуриращи се проекти. Органите за вземане на решение на групите предават окончателните регионални списъци на Комисията заедно с всички становища съгласно точка 9.

[] Разискванията са поверителни.

ПРИЛОЖЕНИЕ IV

ПРАВИЛА И ПОКАЗАТЕЛИ ВЪВ ВРЪЗКА С КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОЕКТИТЕ ОТ ОБЩ ИНТЕРЕС И ЗА ПРОЕКТИТЕ ОТ ВЗАИМЕН ИНТЕРЕС

- 1) Проект със значително трансгранично въздействие е проект на територията на държава членка, който отговаря на следните условия:
 - а) за пренос на електроенергия, ако проектът увеличава преносната способност на мрежата или разполагаемата преносна способност за търговски потоци на границата на споменатата държава членка с една или няколко други държави членки, като по този начин се увеличава трансграничната преносна способност на мрежата на границата на споменатата държава членка с една или няколко други държави членки с поне 500 мегавата в сравнение със ситуацията, при която проектът не бива въведен в експлоатация, **или ако проектът намалява енергийната изолираност на системи, които не са взаимосвързани, в една или повече държави членки;**
 - б) за акумулиране на електроенергия, ако проектът осигурява поне 225 мегавата инсталирана мощност и има капацитет за акумулиране, който позволява нетно годишно производство на електроенергия от 250 гигаватчаса годишно;
 - в) за интелигентни електроенергийни мрежи, ако проектът е разработен за оборудване и инсталации за високо и средно напрежение. В проекта участват оператори на преносни системи, оператори на преносни и на разпределителни системи или оператори на разпределителни системи от най-малко две държави членки. Оператори на разпределителни системи могат да участват само с подкрепата на оператори на преносни системи, които са от най-малко две държави членки и са тясно свързани с проекта и гарантират оперативна съвместимост. Проектът обхваща най-малко 50 000 потребители, производители, потребители или произвеждащи потребители на електроенергия в район, където потреблението е най-малко 300 гигаватчаса годишно, 20 % от които произхождат от различни видове възобновяеми източници. **Ограничението за броя на ползвателите и лимитът за изключване на потреблението не се прилагат за малки изолирани системи (съгласно определението в Директива (ЕС) 2019/944);**

- г) за транспортиране на водород, ако проектът създава възможност за транспортиране на водород през границите на обхванатите държави членки или увеличава съществуващата пропускателна способност за трансгранично транспортиране на водород на границата между две държави членки с не по-малко от 10 % спрямо ситуацията преди въвеждането на проекта в експлоатация, и ако е обосновано в достатъчна степен, че проектът е съществена част от планирана трансгранична мрежа за водород и са представени достатъчно доказателства за съществуващи планове и сътрудничество със съседни държави и оператори на мрежи;
- д) за съоръженията за съхранение или за приемане на водород, посочени в приложение II, точка 3, ако проектът е насочен към осъществяването, пряко или непряко, на доставки за най-малко две държави членки;
- е) за електролизьори, ако проектът осигурява инсталирана мощност от най-малко [] **100 MW в даден проект** и създава преки или непреки ползи за най-малко две държави членки;
- ж) за интелигентни газопреносни мрежи, ако в проекта участват оператори на преносни системи, оператори на преносни и на разпределителни системи или оператори на разпределителни системи от най-малко две държави членки. Оператори на разпределителни системи могат да участват само с подкрепата на оператори на преносни системи, които са от най-малко две държави членки и са тясно свързани с проекта и гарантират оперативна съвместимост.

- 2) Проект от взаимен интерес със значително трансгранично въздействие е проект, който отговаря на следните условия:
- а) за проекти от взаимен интерес, попадащи в категорията, определена в приложение II, точка 1, букви а) и д), ако проектът увеличава преносната способност на мрежата или разполагаемата преносна способност за търговски потоци на границата на споменатата държава членка с една или няколко трети държави и създава значителни ползи — **пряко или непряко (чрез междусистемна връзка с трета държава)** — съгласно специфичните критерии, изброени в член 4, параграф 3, най-малко за **една държава членка, ако проектът с трета държава допринася за изпълнението на конкретен европейски приоритетен коридор или конкретна европейска приоритетна област, или, в случая на клъстер от проекти, най-малко за две държави членки**. Изчислението на ползите за държавите членки се извършва и публикува от ЕМОПС за електроенергия в рамките на десетгодишен план за развитие на мрежата в целия Съюз;
 - б) за проекти от взаимен интерес, попадащи в категорията, определена в приложение II, точка 3, ако проектът за водород увеличава пропускателната способност на границата на държава членка с една или няколко трети държави и създава значителни ползи — **пряко или непряко (чрез междусистемна връзка с трета държава)** — съгласно специфичните критерии, изброени в член 4, параграф 3, най-малко за **една държава членка, ако проектът с трета държава допринася за изпълнението на конкретен европейски приоритетен коридор или конкретна европейска приоритетна област, или, в случая на клъстер от проекти, най-малко за две държави членки**. Изчислението на ползите за държавите членки се извършва и публикува от ЕМОПС за газ в рамките на десетгодишен план за развитие на мрежата в целия Съюз;
 - в) за проекти от взаимен интерес, попадащи в категорията, определена в приложение II, точка 5, ако проектът може да бъде използван за транспортиране на въглероден диоксид от човешка дейност от най-малко две държави членки и трета държава.

- 3) Във връзка с проекти, попадащи в категориите, определени в приложение II, точка 1, букви а), б), в) и д), критериите, изброени в член 4, се оценяват, както следва:
- а) **преносът на електроенергия от възобновяеми източници към големи центрове на потребление и акумулиране се измерва в съответствие с анализа, направен в последния наличен десетгодишен план за развитие на мрежата в областта на електроенергията в целия Съюз, по-специално:**
 - і) **за преноса на електроенергия, чрез оценяване на размера на мощностите за производство от възобновяеми енергийни източници (по видове технологии, в мегавати), които се присъединяват към мрежата и чиято електроенергия ще може да се пренася благодарение на проекта, в сравнение със сумарния размер на мощностите за производство от възобновяеми енергийни източници в съответните държави членки през 2030 г. съгласно националните планове в областта на енергетиката и климата, представени от държавите членки в съответствие с Регламент (ЕС) 2018/1999 на Европейския парламент и на Съвета⁴;**
 - іі) **или акумулиране на електроенергия, чрез сравняване на новия капацитет, осигурен с проекта, със сумарния съществуващ капацитет за същата технология за акумулиране в анализирания район, както е дефиниран в приложение V;**
 - б) **пазарната интеграция, конкуренцията и гъвкавостта на системата се измерват в съответствие с анализа, направен в последния наличен десетгодишен план за развитие на мрежата в областта на електроенергията в целия Съюз, по-специално чрез:**

⁴ Регламент (ЕС) 2018/1999 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. относно управлението на Енергийния съюз и на действията в областта на климата, за изменение на регламенти (ЕО) № 663/2009 и (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета, директиви 94/22/ЕО, 98/70/ЕО, 2009/31/ЕО, 2009/73/ЕО, 2010/31/ЕС, 2012/27/ЕС и 2013/30/ЕС на Европейския парламент и на Съвета, директиви 2009/119/ЕО и (ЕС) 2015/652 на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕС) № 525/2013 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 328, 21.12.2018 г., стр. 1).

- i) при трансграничните проекти, изчисляване на въздействието върху преносната способност на мрежата в двете посоки на пренасяне, измерено като мощност (в мегавати), и на техния принос за постигане на целта за междусистемна свързаност от минимум 15 %, или, при проекти със значително трансгранично въздействие, на въздействието върху преносната способност на мрежата на границите между съответните държави членки, между съответните държави членки и трети държави, или в рамките на съответните държави членки, както и въздействието върху балансирането на потреблението и енергоподаването и върху работата на мрежата в съответните държави членки;
- ii) оценка на въздействието за анализирувания район, както е дефиниран в приложение V, по отношение на разходите за производство и пренос за цялата енергийна система и по отношение на изменението и сближаването на пазарните цени, предизвикано от проекта при различни сценарии на планиране, по-специално като се вземат предвид промените, предизвикани в поддръждането по краткосрочни пределни разходи на централите;

[]

- в) сигурността на доставките, оперативната съвместимост и надеждната работа на системата се оценяват в съответствие с анализа, направен в последния наличен десетгодишен план за развитие на мрежата в областта на електроенергията в целия Съюз, по-специално чрез оценка на въздействието на проекта върху прогнозното отпадане на товари в анализирувания район, както е дефиниран в приложение V, изразявайки оценката като адекватност на мощностите за производство и пренос за множество характерни периоди на натоварване, при отчитане на очакваните промени при определени от климата крайни метеорологични явления и тяхното въздействие върху устойчивостта на инфраструктурата. Когато е целесъобразно, се оценява въздействието на проекта върху независимото и надеждно управление на работата на системите и услугите.

4) Във връзка с проекти, попадащи в категорията определена в приложение II, точка 1, буква г), критериите, изброени в член 4, се оценяват, както следва:

- а) Равнище на устойчивост : Този критерий се измерва чрез оценяване на степента, в която мрежите са способни да присъединяват и транспортират енергия от различни видове възобновяеми източници.

- б) Сигурност на доставките : Този критерий се измерва посредством размера на загубите в разпределителните и/или преносните мрежи, процента на използване (т.е. средното натоварване) на компонентите на електроенергийната мрежа, разполагаемостта на мрежовите компоненти (във връзка с планови и извънпланови ремонти) и нейното въздействие върху експлоатационните показатели на мрежата, продължителността и честотата на прекъсванията, включително аварията, свързани с климатични фактори.
- в) Пазарна интеграция : Този критерий се измерва чрез оценяване на въвеждането на иновации, отнасящи се до експлоатацията **на системите, енергийната изолация** и взаимната свързаност [], както и по степента на интегриране на други сектори и улесняване на нови модели на стопанска дейност и пазарни структури.
- г) Сигурност на мрежата, гъвкавост и качество на подаваната електроенергия : Този критерий се измерва чрез оценяване на иновативния подход към гъвкавостта на системите, киберсигурността, ефективното оперативно взаимодействие между нивата на ОПС и ОРС, възможността за включване на мерки, отнасящи се до реакцията на потребителите, акумулирането и енергийната ефективност, икономически ефективното ползване на цифрови инструменти и на информационни и комуникационни технологии за целите на следенето и управлението, стабилността на електроенергийната система и показателите за качество на напрежението.

- 5) Във връзка с проекти за водород, попадащи в категорията определена в приложение II, точка 3, критериите, изброени в член 4, се оценяват, както следва:
- а) устойчивост, измерена въз основа на приноса на проекта за: намаляване на емисиите на парникови газове в приложения за крайно потребление като промишленост и транспорт; възможности за гъвкавост и сезонно акумулиране, отнасящи се до производството на електроенергия от възобновяеми източници; или за интегрирането на водород от възобновяеми източници **и нисковъглероден водород, за да се вземат предвид нуждите на пазара и да се насърчи използването на водород от възобновяеми източници;**
 - б) пазарна интеграция и оперативна съвместимост, измерени чрез изчисляване на допълнителната стойност на проекта за интеграцията на пазарните области и сближаването на цените и за общата гъвкавост на системата;
 - в) сигурност и гъвкавост на доставките, измерени чрез изчисляване на допълнителната стойност на проекта за устойчивостта, разнообразието и гъвкавостта на доставките на водород;
 - г) конкуренция, измерена въз основа на приноса на проекта за диверсифициране на доставките, включително за улесняване на достъпа до уникални местни източници за доставка на водород.
- 6) Във връзка с проекти за интелигентни газопреносни мрежи, попадащи в категорията, определена в приложение II, точка 2, критериите, изброени в член 4, се оценяват, както следва:
- а) равнище на устойчивост, измерено чрез оценяване на дела на възобновяемите и нисковъглеродните газове, интегрирани в газопреносната мрежа, свързаните с тях намаления на емисиите на парникови газове с оглед на общата декарбонизация на системата и достатъчно ефективното откриване на пропуски (неплътности);
 - б) качество и сигурност на доставките, измерени чрез оценяване на съотношението между надеждно наличните газови доставки и върховото потребление, дела на количествата от внос, заместени от местни възобновяеми и нисковъглеродни газове, експлоатационната стабилност на системата, продължителността и броя на прекъсванията за един клиент;

- в) **услуги за осигуряване на гъвкавост, като реакция на потребителите и съхранение чрез улесняване на интегрирането на интелигентния енергиен сектор посредством създаването на връзки с други енергоносители и сектори,** измерено чрез оценяване на създадените възможности за икономии на разходи в свързани енергийни сектори и системи, като системи за топлоснабдяване и електроснабдяване, транспорт и промишленост.
- 7) Във връзка с проектите за електролизьори, попадащи в категорията, определена в приложение II, точка 4, критериите, изброени в член 4, се оценяват, както следва:
- а) **устойчивост, измерена чрез оценяване на дела на водорода от възобновяеми източници или на нисковъглеродния водород, по-специално от възобновяеми източници,** отговарящ на критериите, определени в приложение II, точка 4, буква а), подточка ii), интегриран в мрежата, и съответните намаления на емисиите на парникови газове;
- б) **сигурност на доставките, измерена чрез оценяване на приноса на проекта към безопасната, стабилна и ефективна работа на системата, включително чрез оценяване на избегнатите ограничения на производството на електроенергия от възобновяеми източници;**
- в) **услуги за осигуряване на гъвкавост, като реакция на потребителите и съхранение чрез улесняване на интегрирането на интелигентния енергиен сектор посредством създаването на връзки с други енергоносители и сектори,** измерено чрез оценяване на създадените възможности за икономии на разходи в свързани енергийни сектори и системи, като мрежи за газ, водород, топлоснабдяване и електроснабдяване, в транспортния и промишления сектор [].
- 8) Във връзка с проекти за транспортиране на въглероден диоксид, попадащи в категорията, определена в приложение II, точка 5, критериите, изброени в член 4, се оценяват, както следва:
- а) **общите очаквани намаления на емисиите на парникови газове през целия жизнен цикъл, постигнати чрез свързването на инсталациите към мрежата за транспортиране и съхранение на CO₂, и невъзможността да се прилагат само други технологии и приложения за намаляване на емисиите, различни от улавянето и съхранението на CO₂, за да се постигне същото равнище на устойчивост при свързаните инсталации на сравнима цена и в сравним период от време;**
- б) **смекчаването на тежестта и риска за околната среда чрез трайното неутрализиране на въглеродния диоксид.**

ПРИЛОЖЕНИЕ V

АНАЛИЗ НА РАЗХОДИТЕ И ПОЛЗИТЕ ЗА ЦЯЛАТА ЕНЕРГИЙНА СИСТЕМА

Методиките за ТРР, разработени от ЕМОПС за електроенергия и ЕМОПС за газ, следва да бъдат последователни, като същевременно се отчитат секторните особености.

Методиката за хармонизиран и прозрачен анализ на разходите и ползите за цялата енергийна система за проекти от общ интерес и за проекти от взаимен интерес е еднаква за всички категории инфраструктура, освен ако не е обосновано наличието на специфични елементи. Тези методики са насочени към разходите в по-широк смисъл (включително страничните въздействия) с оглед на целите на Съюза, по-специално целите в областта на климата и енергетиката за 2030 г. и целта за неутралност по отношение на климата до 2050 г. , и отговарят на следните принципи:

- 1) Анализираният район за отделния проект обхваща всички държави членки и трети държави, на чиято територия е разположен проектът, всички техни съседни държави членки и всички останали държави членки, имащи в голяма степен отношение към проекта. За тази цел ЕМОПС за електроенергия и ЕМОПС за газ си сътрудничат с всички имащи отношение оператори на системи в съответните трети държави. **В случай на проекти, попадащи в категорията, определена в приложение II, точка 3, ЕМОПС за електроенергия и ЕМОПС за газ си сътрудничат с организатора на проекта, дори когато той не е оператор на системи.**
- 2) Всеки анализ на разходите и ползите включва анализи на чувствителността по отношение на набора от входни данни, **включително разходите за производство и за парникови газове, както и очакваното развитие на търсенето [] и предлагането (включително възобновяеми енергийни източници), включително гъвкавостта на двете и наличието на съхранение, датата за въвеждане в експлоатация на различни проекти в рамките на една и съща зона за анализ, въздействието върху климата и други съответни параметри.**
- 3) Уточнява се анализът, който трябва да бъде извършен въз основа на съответния многосекторен набор от данни, като се определят въздействията със и без всеки един проект, **и се включват съответните взаимозависимости с други проекти.**

- 4) Дават се указания за разработването и използването на мрежите, [] пазара **и социално-икономическото моделиране**, необходимо за анализа на разходите и ползите. Моделирането позволява цялостна оценка на икономическите въздействия, включително върху пазарната интеграция, сигурността на доставките и конкуренцията, **както и елиминирането на енергийната изолация**, социалните, екологичните и климатичните въздействия, включително междусекторните въздействия. Методиката **е напълно прозрачна, като** включва подробности относно причините, параметрите и начините на изчисляване на всяка една от ползите и всеки един от разходите.
- 5) В нея се включва принципът за поставяне на енергийната ефективност на първо място и се обясняват начините за прилагането на този принцип на всички етапи от десетгодишните планове за развитие на мрежата.
- 6) **Тя обяснява, че разработването и внедряването на енергия от възобновяеми източници няма да бъдат възпрепятствани от проекта.**
- 7) Тя гарантира определянето на държавите членки, за които проектът има положителни нетни резултати, на бенефициерите и на държавите членки, за които проектът има отрицателни нетни резултати — **които може да бъдат държави членки, различни от тези, на чиято територия е изградена инфраструктурата** — т.е. платците.
- 8) В нея се вземат предвид най-малкото капиталовложенията, експлоатационните и ремонтни разходи, **както и разходите, направени за съответната система през []** **техническият** жизнен цикъл на проекта **като цяло, например []** разходите за извеждане от експлоатация и управление на отпадъците, **включително външните разходи []**. В методиката се дават насоки относно скontoвите проценти, [] **техническият** жизнен цикъл и остатъчната стойност, които следва да бъдат използвани за изчисленията на разходите и ползите. **Освен това тя включва задължителна методика за изчисляване на съотношението ползи/разходи и нетната настояща стойност, както и диференциация на ползите в зависимост от равнището на надеждност на методите за тяхната оценка. Предвид се вземат също така методите за изчисляване на въздействието на проектите върху климата и околната среда, както и приносът към енергийните цели на ЕС, като например навлизането на възобновяеми енергийни източници, енергийната ефективност и целите за междусистемна свързаност.**

- 9) Тя гарантира, че мерките за адаптиране към изменението на климата, предприети за всеки проект, подлежат на оценка и отразяват разходите за емисиите на парникови газове, **използвани за оценката, и са надеждни и съгласувани []** с други политики на Съюза, за да се позволи сравнение с други решения, които не изискват нови инфраструктури.

ПРИЛОЖЕНИЕ VI

УКАЗАНИЯ ЗА ПРОЗРАЧНОСТ И ОБЩЕСТВЕНО УЧАСТИЕ

- 1) Наръчникът на процедурите, посочен в член 1, параграф 9, съдържа поне:
 - а) изброяване на нормативните актове, на които се основават решенията и становищата за различните типове съответни проекти от общ интерес, включително законодателството за опазване на околната среда;
 - б) списък на съответните решения и становища, до които трябва да се стигне;
 - в) имената и координатите на компетентния орган, на други органи и на основните заинтересовани страни;
 - г) алгоритъма на работа, включващ кратко описание на всеки етап от процеса, включително ориентиран период от време и кратък преглед на процеса на вземане на решение за различните типове съответни проекти от общ интерес;
 - д) информация за обхвата, структурата и степента на детайлизиране на документите, които се представят със заявлението за решения, включително контролен списък;
 - е) етапите и средствата за участието на широката общественост в процеса;
 - ж) начините, по които компетентният орган, други съответни органи и организаторът на проекта следва да докажат, че становищата, изразени в обществената консултация, са взети предвид, например като посочат измененията, направени в местоположението и структурата на проекта или като обосноват защо съответните становища не са взети предвид.

[]

- 2) В подробния график, посочен в член 10, параграф 5, буква б), се посочва поне следното:
- а) необходимите решения и становища;
 - б) органите, заинтересованите лица и обществеността, които е вероятно да имат отношение към проекта;
 - в) отделните етапи на процедурата и тяхното времетраене;
 - г) основните възлови резултати, които трябва да бъдат постигнати с оглед на приемането на цялостно решение, и съответните срокове;
 - д) планираните от органите ресурси и възможните потребности от допълнителни ресурси.
- 3) Без да се нарушават изискванията за обществени консултации съгласно законодателството за околната среда, за да се увеличи общественото участие в процеса на издаване на разрешения и да се осигурят предварително информация и диалог с обществеността, се прилагат следните принципи:
- а) заинтересованите страни, имащи отношение към даден проект от общ интерес, включително съответните национални, регионални и местни органи, собствениците на терена и гражданите, живеещи в околностите на проекта, широката общественост и нейните сдружения, организации и групи, биват подробно информирани и до тях се правят допитвания на ранен етап, когато изразените от обществеността интереси все още могат да бъдат взети предвид, и по открит и прозрачен начин. Когато е необходимо, компетентният орган подкрепя активно дейностите, предприети от организатора на проекта;
 - б) компетентните органи гарантират, че процедурите за обществени консултации във връзка с проекти от общ интерес се групират, когато това е възможно, включително обществените консултации, изисквани съгласно националното законодателство. Всяка обществена консултация обхваща всички тематични въпроси, свързани с конкретния етап на процедурата, като даден тематичен въпрос, свързан с конкретния етап от процедурата, не трябва да бъде разглеждан при повече от една обществена консултация; една обществена консултация обаче може да се проведе на повече от едно географско място. Тематичните въпроси, повдигани при обществената консултация, се посочват ясно в уведомлението за тази консултация;

- в) становища и възражения са допустими само от началото на обществената консултация до изтичането на крайния срок.
- 4) Концепцията за общественото участие включва поне информация за:
- а) запитаните заинтересовани страни;
 - б) предвидените мерки, включително предложените места и дати на специалните срещи;
 - в) план-графика;
 - г) човешките ресурси, предвидени за съответните задачи.
- 5) В контекста на обществената консултация, провеждана преди подаването на документацията по заявката, съответните страни трябва поне:
- а) да публикуват информационна брошура от не повече от 15 страници, в която се прави ясен и сбит преглед на описанието, целта и предварителния времеви график на етапите от развитието на проекта, на националния план за развитие на мрежата, на разгледаните алтернативни трасета, на видовете и характеристиките на възможните въздействия, включително тези от презграничен или трансграничен характер и възможните мерки за тяхното смекчаване, които се публикуват преди началото на консултацията; в информационната брошура освен това се посочват адресите на уебсайта на проекта от общ интерес, посочен в член 9, параграф 7, на платформата за прозрачност, посочена в член [] **22**, и на наръчника на процедурите, посочен в точка 1;
 - б) да публикуват информацията за консултацията на уебсайта на проекта от общ интерес, посочен в член 9, параграф 7, на информационните табла в помещенията на местните администрации и в най-малко [] **едно местно средство** за масово осведомяване;
 - в) да поканят писмено **или по електронен път** съответните заинтересовани страни, сдружения, организации и групи на специални срещи, на които се обсъждат въпроси, будещи загриженост.

- 6) На уебсайта на проекта, посочен в член 9, параграф 7, се публикува поне следната информация:
- а) датата на последното актуализиране на уебсайта на проекта;
 - б) преводи на неговото съдържание на всички езици на държавите членки, които имат отношение към проекта или върху които проектът оказва значително трансгранично въздействие в съответствие с приложение IV, точка 1;
 - в) информационната брошура, посочена в точка 5, актуализирана с най-новите данни на проекта;
 - г) редовно актуализирано нетехническо обобщение, отразяващо текущото състояние на проекта, включително географска информация, с ясно посочване, в случай на актуализации, на измененията спрямо предишните версии;
 - д) планът за изпълнение съгласно член 5, параграф 1, актуализиран с най-новите данни за проекта;
 - е) финансовите средства, предвидени и предоставени от Съюза за проекта;
 - ж) планирането на проекта и допитването до обществеността с ясно посочване на датите и местата за допитванията до обществеността и изслушванията, както и предвидените тематични въпроси, свързани с тези изслушвания;
 - з) координати за контакт, на които може да бъде получена допълнителна информация или документи;
 - и) координати за контакт за предаване на становища и възражения по време на обществените консултации.